

ЗМІСТ

Засідання третє
(Середа, 5 вересня 2018 року)

Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції, виступи народних депутатів України	...3
Заяви фракцій і груп:	
«Батьківщина»	...16
«Блок Петра Порошенка» і «Народний фронт»	...18
Радикальної партії Олега Ляшка	...20
«Воля народу» і «Партія «Відродження»	...21
Відхилення проектів постанов:	
«Про проведення парламентських слухань на тему: «Освіта і наука для забезпечення збалансованого розвитку людського капіталу в Україні»	...22
«Про проведення парламентських слухань на тему: «Державна природоохоронна політика України: стан та перспективи розвитку»	...43
Прийняття Постанови «Про проведення Всеукраїнської Естафети Єднання з нагоди 100-річчя проголошення Акту Злуки Української Народної Республіки і Західноукраїнської Народної Республіки»	...34
Рейтингове голосування щодо законопроектів	...42

Інформація про створення у Верховній Раді України
восьмого скликання міжфракційного
депутатського об'єднання «За мову»

...43

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ТРЕТЄ

*Сесійний зал Верховної Ради України
5 вересня 2018 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку! Прошу заходити до залу і підготуватися до реєстрації.

Готові до реєстрації? Прошу народних депутатів України зареєструватися. Прошу увімкнути систему реєстрації.

У залі Верховної Ради зареєструвалися 329 народних депутатів. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Сьогодні день народження нашого колеги народного депутата України Сергія Владиславовича Соболева. Пане Сергію, вітаємо вас! *(Оплески)*.

Нагадаю, що в середу ми маємо 30 хвилин для виступів народних депутатів із внесенням пропозицій, заяв і повідомлень. Прошу народних депутатів провести запис на виступи.

До слова запрошується Віталій Юрійович Хомутич. Він передає слово для виступу Кулінічу.

КУЛІНІЧ О.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин *(одномандатний виборчий округ № 147, Полтавська область, самовисуванець)*. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Шановні виборці! Виборчий округ № 147, Полтавщина. Як депутат-мажоритарник я практично весь серпень працював в окрузі. Одна з головних проблем на сьогодні – це проблема доріг. Якщо дороги міжнародного, національного та регіонального значення більш-менш ремонтуються, то ремонт доріг територіального значення «завис» у повітрі. Три таких дороги в моєму окрузі передано на баланс області без жодної копійки фінансування. Це дороги Т-1706 Опішня–Зіньків–Гадяч, Т-1725 Гадяч–Комишня–Миргород, Т-1718 Диканька–Решетилівка.

Ми в області знайшли невеликий ресурс, щоб хоч якось привести ці дороги у порядок і зробити їх проїзними, але це не вирішує питання комплексно. Тому з 1 січня 2019 року обов'язково треба передбачити гроші для Полтавської області на ремонт цих доріг.

Що стосується комунальних доріг, які перейшли на баланс обласних державних адміністрацій, вони, як і державні, фінансуються за рахунок коштів Державного дорожнього фонду з розрахунку: 35 відсотків – на комунальні дороги, 60 відсотків – на державні дороги. Треба обов'язково передбачити кошти в бюджеті на 2019 рік, щоб наповнюваність Державного дорожнього фонду становила 75 відсотків від акцизу на продаж нафтопродуктів, а не 50 відсотків, як нині. Відповідно більша сума направлятиметься на ремонт комунальних доріг.

Хочу сказати, що жодна реформа не працюватиме без якісних доріг – ні освітня, ні медична. Як везти хворого до госпітального округу, якщо відсутня дорога, наприклад, Миргород–Комишня, про яку я вже казав? Як везти дитину до опорного закладу, якщо відсутні дороги? Прикладів можна навести дуже багато. Опорний заклад у Хомутці – до Хомутця немає дороги, у Зіньківському районі – немає дороги Удовиченки–Зіньків. Я вже не кажу про відсутність сполучення між районними центрами і обласним центром, це Гадяч–Зіньків–Опішня. Обов'язково треба передбачати ремонт комунальних доріг і доріг територіального значення. Безумовно, ми щось робимо, але цього дуже-дуже замало.

Ще одна величезна проблема, яка існує на сьогодні, це проблема зриву тендерних процедур. Про що йдеться? У тендерах беруть участь недобросовісні компанії, їх завдання не ремонтувати дороги, а зтягувати і зривати цей процес. Антимонопольний комітет завалений скаргами від таких компаній по всій державі, тому роботи заблоковані. Ці компанії блокують проведення робіт. Прикладів дуже багато: Полтавська, Дніпропетровська області, зокрема, округ мого колеги народного депутата Андрія Шипка в Нікополі.

Я звертаюся до голови Антимонопольного комітету України Юрія Терентьєва з вимогою взяти це питання під особистий контроль і розблокувати нарешті ремонт доріг усіх категорій по всій державі.

Дякую за увагу.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України
СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Бригинця.

БРИГИНЕЦЬ О.М., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Останнім часом ми дуже багато чуємо про екологічну катастрофу на межі з окупованим Кримом. Дуже хочеться знати про неї більше. На жаль, українські ЗМІ дуже мало говорять про ситуацію, що склалася. Дуже хочеться, щоб у п'ятницю під час «години запитань до Уряду» міністр екології та природних ресурсів України доповів нам про ситуацію, що склалася в Криму, тому що екологічна катастрофа на українській території, незважаючи на те, окупована це територія чи неокупована, не може бути осторонь наших турбот і інтересів.

Прошу вважати мій виступ депутатським зверненням до Кабінету Міністрів з проханням у п'ятницю доповісти про ситуацію, що склалася, зокрема в Херсонській області. Ідеться про екологічну катастрофу на межі Херсонської області з окупованим Кримом. Це перше.

Друге. Вчора ми всі стали свідками того, як із цієї трибуни виступало багато наших шановних колег, які казали, що в Україні існує безліч російських пропагандистських каналів, що цьому треба покласти край. Серед промовців на підтримку боротьби з пропагандистами виступили і шановні колеги з фракції «Батьківщина». Я був здивований, коли побачив їх увечері на каналі *NewsOne*, який, як відомо, офіційно контролюється Портаєвим. Я дуже здивувався. Сподіваюся, колеги приєднаються до нашого блокування цього каналу своєю відсутністю. Я закликаю вас так само, як і представників нашої фракції, не ходити на цей канал.

І ще одне питання. Учора ми почули інформацію про те, що родичі Юлії Володимирівни часто літають в Москву. Сподіваюся, що це неправда і що ми отримаємо від фракції офіційне спростування цієї інформації, що це неможливо і цього ніколи не було.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Я потім надам слово для репліки.

Запрошую до слова народного депутата Кота, «Блок Петра Порошенка».

КІТ А.Б., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (одномандатний виборчий округ № 126, Львівська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Стрийщина, Жидачівщина, група УДАР. Я хочу нагадати всім, що майже вже рік тому у Львові відбулося виїзне засідання аграрного комітету, на якому ми прийняли рішення про створення в Україні лісового фонду та внесення відповідного законопроекту про збереження і посилення охорони лісів. На жаль, із чотирьох законопроектів – № 8238, [№ 8239](#), [№ 8240](#) і [№ 8246](#) на сьогодні профільний комітет спромігся розглянути лише законопроект «Про внесення змін до Лісового кодексу України» ([№ 8238](#)). Не було розглянуто законопроектів, що стосуються бюджетного і податкового комітетів.

Я розумію, наскільки наразі гостра ситуація щодо лісів. Може, ви не звертаєте уваги і не бачите сухих дерев у лісах на Житомирщині, Поліссі, в Карпатах, не бачите відсутності лісосмуг та ерозії ґрунтів у південній частині України, не розумієте, наскільки це серйозно і якою екологічною катастрофою може обернутися для України?

Я вважаю, що бездіяльність фактично дорівнює злочинності. Треба швидко розглянути законопроекти про внесення потрібних змін у податковому та бюджетному комітетах, обов'язково ще на цій сесії прийняти пакет законопроектів, що дасть можливість працювати Державному фонду розвитку лісового господарства, перерозподіляти кошти і відновлювати ліси, особливо на півдні України.

Хочу наголосити, що ліси – це наше майбутнє, наші легені, наші діти. Дуже прошу всіх свідомо і серйозно підійти до цього питання. Ще раз прошу бюджетний та податковий комітети негайно розглянути ці два питання. Прошу Голову Верховної Ради включити їх до порядку денного, щоб ми завершили їх розгляд створенням Державного фонду розвитку лісового господарства.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Шурму. Хто виступатиме?

Запрошую до слова народного депутата Богомолець. Слово їй передали Шипко та Гальченко. Регламент – 6 хвилин. Прошу.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Вчора відбулося засідання Комітету з питань охорони здоров'я. Більшість народних депутатів прийняли рішення виступити сьогодні з трибуни із заявою про кричущу несправедливість, про абсолютно цинічні дії керівників Міністерства охорони здоров'я, про злочин. Учора за це проголосували народні депутати Олег Мусій, Андрій Шипко, Сергій Мельничук, Кириченко, Біловол, Бахтеєва, Богомолець, Ігор Шурма.

Уже третій тиждень поспіль під стінами Міністерства охорони здоров'я триває безстрокова акція протесту онкохворих. Родичі онкохворих дітей, їхні матері й батьки вимагають від Міністерства охорони здоров'я розв'язання їхніх проблем та порятунку своїх дітей, відправлення їх за кордон. При цьому Міністерство охорони здоров'я не вийшло на зустріч з пацієнтами, за три тижні не розв'язало проблему.

Люди продовжують протестувати. Вчора вони прийшли під стіни парламенту і в Комітет з питань охорони здоров'я з проханням і зверненням до всіх народних депутатів дати їм єдиний шанс на життя. Людям не зрозуміло, чому вони мають місяцями чекати на розгляд відповідною комісією МОЗ своїх справ щодо взяття на облік та щоб поставили в чергу на лікування за кордоном, чому їм не надають жодної відповіді, чи взяті вони на облік Міністерством охорони здоров'я, чи буде оплачено їхнє лікування, чому хворі помирають, так і не дочекавшись гарантованої державою допомоги?

Із 2016 року 38 українців померли, не дочекавшись виділення коштів та засідання відповідної комісії. Відповіді від Міністерства охорони здоров'я на ці запитання пацієнтів не отримали ні ми, ні представники пацієнтських організацій. Ми, члени Комітету з питань охорони здоров'я, обурені таким цинізмом та бездіяльністю посадовців МОЗ щодо вирішення питань, від яких залежить життя і здоров'я

людей. Ще два роки тому Комітет з питань охорони здоров'я ініціював розгляд звіту Міністерства охорони здоров'я про лікування людей за кордоном. Є звіт Рахункової палати. За два роки жодної з вимог Рахункової палати не було виконано. Ситуація погіршилася, а не покращилася.

Незважаючи на надані Міністерством фінансів роз'яснення щодо можливості використання передбачених бюджетом 112 мільйонів гривень, які є на рахунку Міністерства охорони здоров'я і які відповідно до чинного законодавства мали бути перерозподілені та спрямовані на порятунок життя онкохворих, які не мають шансу вижити в Україні, на реалізацію пілотного проекту із трансплантації, який МОЗ неспроможне реалізувати в цьому році, керівництво міністерства не вжило жодних заходів для перерозподілу цих видатків на лікування за кордоном.

МОЗ не володіє інформацією щодо залишків коштів на рахунках. На сьогодні в Білорусі знаходяться кошти Української держави, а пацієнти не можуть бути відправлені туди, тому що міністерство не спромоглося спрямувати ці кошти відповідно до потреб. МОЗ не вживає дієвих заходів для розвитку в Україні наявної медико-клінічної бази для трансплантації органів, кісткового мозку, що дало б можливість значно скоротити витрати. Тільки Білорусі минулого року ми заплатили 7 мільйонів доларів за операції, що могли б бути виконані в Україні. Бракує єдиного документа, розробленого міністерством, – порядку перетину донорськими клітинами кордону України. За ті самі кошти в Україні можна було б зробити втричі більше операцій. У нас не було б черги, не помирали б онкохворі діти та дорослі.

Ми, народні депутати України – члени Комітету з питань охорони здоров'я, вважаємо дії керівництва МОЗ України злочинними та вимагаємо від Прем'єр-міністра України звільнити із займаних посад виконуючого обов'язки міністра охорони здоров'я Уляну Супрун та заступника міністра Олександра Лінчевського (*Оплески*), відповідального за цей напрям роботи, за бездіяльність та неспроможність організувати належне виконання покладених на них обов'язків і вжити заходів із притягнення їх до відповідальності; забезпечити відновлення роботи Центру дитячої онкогематології та трансплантації кісткового мозку Національної дитячої спеціалізованої лікарні «Охматдит» та поновлення на посадах звільнених фахівців;

забезпечити фінансування бюджетної програми лікування громадян за кордоном відповідно до реальної потреби та перерозподілити наявні на рахунках кошти і врятувати життя тих людей, які вже три тижні ночують під Міністерством охорони здоров'я.

Ми вимагаємо від уряду вжити невідкладних заходів для забезпечення розвитку в Україні трансплантації, що дасть можливість ліквідувати всі черги, рятувати в Україні дітей і пацієнтів. Відповідне звернення про вчинений посадовими особами злочин проти онкохворих українців, у тому числі дітей, буде спрямовано комітетом до Національної поліції України.

Дякую всім за увагу. Дякую членам Комітету з питань охорони здоров'я, які незалежно від політичних вподобань, приналежності до політичних сил відстоюють єдину на сьогодні цінність – збереження людського потенціалу України.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Куліченка.

Запрошую до слова народного депутата Чубарова.

ЧУБАРОВ Р.А., *член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»).* Шановні колеги! Шановні громадяни України! На тлі щоденних арештів, обшуків у будинках кримських татар та українців у тимчасово окупованому Криму, нових репресій, які вже здійснюються по відношенню до жінок (учора були заарештовані мати і донька Зарема та Ріана Куламетови, а також глава їхньої сім'ї Зеккій Куламетов), на кримській землі, на територіях, прилеглих до заводу «Кримський титан», розгортається екологічна катастрофа. Ці землі розташовані по обидва боки адміністративної лінії, що тимчасово встановлена внаслідок російської окупації Криму, де проживає десятки тисяч громадян України.

Заміри повітря та ґрунту з боку материкової України поки що показують допустимі норми, але питання в тому, яка ситуація буде надалі. У тимчасово окупованому Криму з учорашнього дня розпочато евакуацію дітей з міста Армянська та інших населених пунктів,

прилеглих до заводу «Кримський титан». Проблема полягає ще й у тому, що немає ніякої довіри до інформації, наданої російською окупаційною владою. Деякі експерти вважають, що причиною екологічної катастрофи, що почала розгортатися на Кримському півострові, може бути втрата контролю російською армією над бойовими отруйними речовинами, які вони можуть зберігати на території заводу «Кримський титан». У цій ситуації вважаю за потрібне звернення Української держави, зокрема МЗС, до Організації із заборони хімічної зброї з проханням здійснити моніторинг ситуації на території навколо заводу «Кримський титан».

Шановні колеги, такими діями і тими, що здійснюватимуться в майбутньому нібито заради усунення наслідків цієї катастрофи, планується будівництво водопроводу з Каркінітської затоки. Росія здійснює в Криму екоцид, спрямований на те, щоб змусити громадян України залишати свої землі. Українська держава в цій ситуації має зробити все для повного припинення діяльності «Кримського титану». Це ганьба і сором для всіх нас, що в такій ситуації ільменіт з української території, з Житомирської області, по чорних схемах надходить до турецьких портів, а звідти знову спрямовується до Криму.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Батенка.

БАТЕНКО Т.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, партія «Блок Петра Порошенка»). «Українське об'єднання патріотів – УКРОП». Дякую народному депутату Дмитру Добродомову, лідеру «Народного контролю», за можливість виступити з трибуни щодо питання, яке хвилює все суспільство і цей зал.

Колеги, в листопаді минулого року, як ви знаєте, в цьому сесійному залі сталася, без перебільшення, сенсація. Ми прийняли в першому читанні проект нового Виборчого кодексу України. Це була, справді, несподіванка, приємна для українців, але вкрай неприємна для чинної влади. Кодекс має запровадити на парламентських перегонах пропорційну систему, відкриті регіональні виборчі списки. Влада боїться цього як вогню, адже про ручний парламент тоді можна

буде забути назавжди. До Верховної Ради матимуть змогу пройти справжні незалежні та освічені патріоти зі свіжими ідеями, які довели своїми конкретними справами, що гідні цього, а не «грошові мішки», які куплять собі прохідні місця у виборчих списках.

Чинна влада робитиме все, щоб парламентські вибори 2019 року відбулися за законом Януковича. Для Президента і провладних партій це єдиний шанс виграти вибори і законсервувати себе у владі. Цілком зрозуміло, що влада не здасться без бою. Навіть якщо провладним депутатам не прийде наказ згори «валити» законопроект, навіть якщо їх не мотивуватимуть матеріально голосувати правильно, новий Виборчий кодекс все одно буде спотворено поправками.

Ми розуміємо, що завдяки відкритим спискам у парламенті буде представлено всі існуючі в Україні групи інтересів. Запрацює внутрішньопартійна конкуренція, адже на верхівку партійних списків можна буде потрапити лише завдяки відданій та наполегливій праці на користь народу, а не розміру гаманця. Від партій вимагатиметься представництво в усіх регіонах, адже партія, яка не може працювати всюди, не здатна захищати інтереси всіх українців.

Новий Виборчий кодекс – це те, чого прагне громадськість. За його прийняття мітингували і мітингуватимуть у різних регіонах України. Звернення на підтримку нового Виборчого кодексу за ініціативою партії «Українське об'єднання патріотів – УКРОП» ухвалили вже десятки рад різних рівнів, серед них і обласні. Колеги, я переконаний, що завтра, 6 вересня, більшість прогресивної частини парламенту повинна прийти під стіни парламенту на заплановану Всеукраїнську акцію за виборчу реформу, щоб сказати: «Ні!» виборам за законом Януковича!». УКРОП серед організаторів цієї акції та закликає всі політичні партії, які хочуть зламати систему корупції та тиску в Україні, прийти і підтримати відкриті списки.

Шановні колеги, ми, нарешті, повинні подумати не про себе, не про своє майбутнє, а про всю країну. Доки нами правлять клептократи, які купили собі посади, Україна ніколи не вийде із замкненого кола, злиденного життя.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Корчинську.

КОРЧИНСЬКА О.А., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Слава Ісусу Христу! Я звертаюся до вас як голова опікунської ради Національної дитячої спеціалізованої лікарні «Охматдит». Більшість членів Комітету Верховної Ради з питань охорони здоров'я, які виступали з трибуни, за якими стоять фармклани, дезінформують суспільство, на жаль, разом з корупційними лікарями, які з ними заодно, що в «Охматдиті» начебто закрито відділення, де лікують онкогематологічні захворювання. Це відверта брехня. Усі відділення працюють у штатному режимі.

Із 103 працівників чотирьох відділень, де лікують онкохворих і гематологічнохворих дітей, на даний момент працює 97. Навіть із середнім медичним персоналом і шістьма лікарями, які хочуть піти з «Охматдиту», це буде 93 замість 103 працівників. На своїх робочих місцях усі, крім двох завідуючих, шістьох лікарів та чотирьох медсестер-лаборантів, щодня виконують свої обов'язки. Жодного відділення не закрито. Лабораторія працює.

Так, нам буде непросто, тому що, на жаль, дуже професійних працівників лабораторії, чесних керівників шантажують оцим документом. Пані Донська... Хочу вам показати. Через лабораторію за два дні було списано 146 флаконів препарату «Неуластим» по 10 тисяч гривень, тобто на 1 мільйон 400 тисяч гривень. Це препарат, який забезпечив би 146 онкохворих дітей фактором росту живих клітин. Це 146 блоків. Їх шантажують цією цифрою. Тут є підпис пані Донської, яку, на жаль, захищає Богомолець і комітет.

Це дані Державної аудиторської служби України. Коли порахували, скільки ця команда лікарів-корупціонерів витратила державних і офіційних благодійних грошей на одну трансплантацію... Це кількість останніх 16 трансплантацій: за одну трансплантацію держава і благодійники сплатили 3 мільйони 699 тисяч, тобто 120 тисяч євро! У Європі, зокрема в Польщі, беруть менше, ніж ці «шановні» лікарі дозволяли собі в «Охматдиті». Бідні батьки хворих дітей купували фізрозчин та «Альбумін», що були на складі. Їм давали списки ліків із 17-18 позицій, із яких щонайменше 12 на той момент були на складі. Вони навіть не соромилися ховати ці ліки у своїх кабінетах. Коли зайшла акредитаційна комісія МОЗ, прострочені ліки знайшли просто

в їхніх кабінетах. Це були ліки, куплені батьками, вони не проходили через жоден склад.

Я вас дуже прошу: допоможіть Національній дитячій спеціалізованій лікарні «Охматдит» своєю солідарністю. Шановні народні депутати, приїжджайте, будь ласка, до «Охматдиту», ми вам усе покажемо. Лікарня змінюється. Ми хочемо навчити молодих лікарів, медсестер і лаборантів європейським стандартам. Ми будемо здійснювати неродинну трансплантацію...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Люшняка.

ЛЮШНЯК М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (одномандатний виборчий округ № 166, Тернопільська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний український народе! Пані головуюча! Колеги народні депутати! Виборчий округ № 166, група УДАР, «Блок Петра Порошенка». Економіка держави Україна складається з багатьох частин: металургія, сільське господарство, сфера обслуговування, малі та великі підприємства, що пазлами складаються в державу, яка називається Україна, яка нині є великим гравцем на міжнародній арені. Але в Україні є такі державні діячі, як операційний директор ПАТ «Укрзалізниця» Єрємін В'ячеслав Володимирович, який анонсував закриття залізничних станцій по всій Україні, де є елеватори, інвестор вклав гроші, розвивається агропромисловий комплекс, металургія. А він вирішив закрити ці залізничні станції та розірвати цей пазл – «економіка України».

Заявляю: міста Бучач, Монастириська, у яких знаходяться бюджетоутворювальні підприємства, зокрема «Бучачагрохлібпром», ПАТ «Коржівський спеціалізований гірничо-дробарний кар'єр», ДП «Ковалівський спиртзавод», минулого року інвестували у свою логістику багато мільйонів гривень. Була домовленість з головою правління «Укрзалізниці» про швидке відвантаження на станції, тобто про маршрути, якими будуть відвантажувати зерно. Керівник дотримався свого слова, маршрути запрацювали, зерно було відвантажено. ПАТ «Коржівський спеціалізований гірничо-дробарний кар'єр» почав відвантажувати свою продукцію для металургійних заводів. ДП «Укрспирт» почало відвантажувати продукцію на експорт. Але в цьому

році керівник Єр'омін В'ячеслав Володимирович вирішив, що недоцільно відвантажувати на цих маршрутах зі станції «Бучач» на порти і повністю скасував ці відвантаження.

Для розуміння. «Бучачагрохлібпром» – основний платник податків у регіоні. ДП «Ковалівський спиртзавод» сплачує до місцевого бюджету 1 мільйон 600 тисяч. ПАТ «Коржівський спеціалізований гірничо-дробарний кар'єр». Саме ці підприємства на 30 відсотків наповнюють бюджет Монастириського району. Завдяки таким рішенням, які приймає Єр'омін В'ячеслав Володимирович, ми ламаємо українську економіку. Минулого року ми зменшили земельний податок для ПАТ «Укрзалізниця», яке повинно було модернізувати свої підприємства. Замість цього вони почали ефективно знищувати українську економіку.

Звертаюся до Прем'єр-міністра України Володимира Борисовича Гройсмана з проханням провести службове розслідування щодо відповідності займаній посаді керівника Єр'оміна В'ячеслава Володимировича, відсторонивши його від займаної посади на період розслідування.

Дякую. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Долженкова.

ДОЛЖЕНКОВ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні колеги! Шановні громадяни України! Звертаюся в першу чергу до вас, оскільки нас цей зал не хоче чути, принципово не чує. Лунає дуже багато висловлювань про нищення української економіки. Починають одразу шукати внутрішніх, зовнішніх ворогів, п'яту колону.

Нищиться українська економіка. А хто ж її нищить? Пригадайте події 2014 року, коли була підписана коаліційна угода між фракціями. Усі п'ять фракцій, крім «Опозиційного блоку», підписали угоду, заклавши основні положення розвитку країни. На порозі 2019 рік. Що ми маємо? Розвалену економіку України, бо той шлях, який був

обраний спочатку, мабуть, неправильний. Та політика і ті квазі-реформи, що проводилися всіма фракціями, а потім двома найбільшими фракціями, неправильна.

Я хочу акцентувати увагу громадян України. Можливо, наведені мною цифри будуть дуже цікаві. Можливо, вам, громадяни України, буде дуже тяжко їх слухати, але це наслідок політики, яка позначиться на вас у майбутньому, вплине на ваш майновий стан. Зокрема, хочу зазначити, що ніхто чомусь не говорить про те, що розмір державного боргу вже перетнув межу 2 трильйони гривень, що становить більше 75 відсотків валового внутрішнього продукту.

Пан Гройсман у своєму виступі сказав, що начебто не його уряд брав ці борги і винні попередники, а він докладає титанічних зусиль, щоб якось вирівняти ситуацію. Натомість виникає запитання: чому під час прийняття бюджету на цей рік граничний розмір державного та гарантованого державою боргу зріс аж до 100 мільярдів гривень? Чи його хтось примушує це робити?

Хочу зазначити, що ми щороку витрачаємо більше 320 мільярдів гривень для погашення тіла кредиту і процентів за кредит. Ця сума становить більше 10 мільярдів доларів, а наш бюджет – 35 мільярдів доларів. Третина, 30 відсотків державного бюджету, направляється на покриття державного боргу.

Далі. У 2019-2020 роках ми зобов'язані віддати більше 20 мільярдів доларів. Із 2019 року ми будемо зобов'язані додатково, окрім 10-12 мільярдів, віддавати більше 1 мільярда доларів за державними деривативами. Це ноу-хау пані Ярецько і Яценюка, про що тут мало хто говорить. Відповідно вся політика держави направлена на виконання вимог Міжнародного валютного фонду.

Дорогі українські громадяни, наслідок буде невтішним – підвищення ціни на газ. Це дуже невтішна новина, дуже болюча для мене. Ми усвідомлюємо, що той стан зубожіння, до якого доведені громадяни України, не дозволяє нести цей додатковий непосильний тягар. На жаль, ця влада не може нічого іншого, як жити в борг та підвищувати тарифи на виконання вимог МВФ.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Слово для репліки від фракції «Батьківщина» (*Шум у залі*). Тоді прошу пані Богомолець. Слово для репліки, 1 хвилина.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Шановні колеги, моє прізвище було згадано у зв'язку з корупційними махінаціями. Хочу сказати, що, на жаль, на сьогодні суспільство є маніпульованим. Те, що відбувається під керівництвом і прикриттям очільників Міністерства охорони здоров'я в «Охматдиті», є злочином перед державою. Цей злочин має бути припинено, а ті люди, які наживаються на горі дітей, мають понести кримінальну відповідальність.

Саме тому я звертаюся до пана Кубіва, пана Гройсмана щодо створення комісії, яка перевірила б усі факти корупції, пов'язані з роботою «Охматдиту» та тих керівників, які безпідставно звільняють лікарів, звинувачуючи їх у відсутності медикаментів, яких немає тому, що міжнародні організації починають їх поставляти через 18 місяців, а на карантинній зоні зберігаються препарати на мільйони гривень, що ніколи не будуть використані, які будуть викинуті на смітник.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Крулька, який має право на слово для репліки, а також має згоду від двох фракцій, які просять оголосити перерву і можуть замінити її виступом. Тому загальний регламент виступу – 4 хвилини.

Прошу.

КРУЛЬКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (*загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»*). Фракція «Батьківщина». Сьогодні та вчора в цьому залі «песики», яким дали «темники» з Банкової, вибігли для того, щоб поширити цілковиту брехню про Юлію Тимошенко та її родину. Я вважаю, що президентська кампанія, яка лише стартувала, уже перейшла всі «червоні лінії». Ніхто не опускався до того, щоб

спекулювати на дітях та родині під час виборчої кампанії, розпускати відверту брехню, не підтверджену жодним фактом.

Ви що, хочете, щоб ми використали таку саму риторику? Ви хочете, щоб ми розповідали про невістку Петра Порошенка, яка є громадянкою Росії, чи про сватів, які є громадянами Росії, чи про сина, який виступає у лондонській школі, фотографується з дітьми олігархів із написом «Росія» і гербом – двоголовим орлом? Така виборча кампанія має бути? Ви її отримаєте, друзі! Але зрозумійте, що це низько і це ганьба! Це вже нижче будь-якого плінтуса!

Я не хочу навіть звертатися до вас із цим. Я хочу звернутися до колег журналістів. Шановні друзі, згадайте, як неодноразово знищувалася свобода слова в Україні. Так само робиться і тепер: вас розводять, вас використовують. Учора ця брехлива інформація була за гроші поширена на всіх сайтах, на всіх каналах. Деякі журналісти відмовилися, а деякі, я скажу про це окремо, уже не через проплачених експертів, які озвучують темники, а особисто почали поширювати на телеканалах цю брехню.

Де ваша солідарність? Де ваша журналістська честь? Згадайте про це, інакше не буде у нас свободи слова і ніхто вас не захистить. Це відбувалося в той день, коли замість того, щоб захистити вашу колегу Седлецьку, щодо якої санкціонували дозвіл на прослуховування усіх її записів, усіх телефонів, яка викриває корупцію, ви поширювали брехню проти родини Юлії Тимошенко.

Я хочу сказати сьогодні одну ключову тезу. Шановні друзі, ми так можемо догратися і занепасти країну. Але найбрудніше в цій історії те, що канал, який вчора це поширював, куплений у сина Януковича, незважаючи на всі українські та міжнародні санкції, ким? Підставними людьми пана Порошенка. Саме цей канал веде сьогодні брудну інформаційну атаку.

Ви запитаете «Батьківщину», чи будемо ми ходити на ці канали? Хочу вам сказати, що ми будемо ходити на канали, навіть на цей канал, куплений у сина Януковича в обхід усіх міжнародних санкцій, який слугує інформаційним кілером, щоб убивати політичних опонентів, тому що в «Батьківщині» немає олігархів і своїх каналів, на які ми можемо ходити. Ми будемо доносити правду всіма методами, використовуючи всі можливості.

Стосовно цього каналу я хочу сказати, що він діє в інтересах Кремля і поширює через російських адептів, які там працюють, прокремлівську інформацію. Хоча в завуальованому вигляді, але вона там існує.

Я звертаюся до всіх, бо тут є кандидати у Президенти. Давайте припинимо спекулювати на темах, які розривають Україну. Давайте припинимо брехати один про одного і головне – про дітей і членів сімей, бо це низько і неприпустимо. А тим песикам, які це поширюють, – ганьба! Ви за це потім пошкодуєте. Ви, перебіжчики з «Батьківщини», зараз переметнулися і служите новому хазяїну.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

У нас є ще дві заяви про оголошення перерви. Дві фракції просять замінити заяву БПП і «Народного фронту» виступом народного депутата Бурбака. Прошу.

БУРБАК М.Ю., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»)*. Шановні колеги, вітаю вас! Наприкінці липня у Чернівцях депутати міської ради усунули з посади обраного громадою міського голову Олексія Каспрука. Я неодноразово попереджав з цієї трибуни, що в Чернівецькій міській раді регіонали, контрольовані Януковичем та Фірташем, готують реванш. Неодноразово я закликав з цієї трибуни внести до залу і проголосувати проект постанови про розпуск і переобрання Чернівецької міської ради. Нині маємо переворот регіоналів в одному українському обласному центрі на заході України. Наголошую: на заході України!

Хочу підкреслити, що мером Олексія Каспрука обрала абсолютна більшість виборців, а зняли 29 депутатів, які сумарно отримали удвічі менше голосів. Зняли не тому, що цього вимагали виборці, а тому, що міський голова Олексій Каспрук заважав дерибанити майно громади та не йшов на поступки депутатам-запроданцям, яких контролює олігарх Фірташ. Тепер вони в Чернівцях ще й розбудовують організаційну мережу для Медведчука. Ця ж банда Фірташа – Борисова ще в 2011 році в такий само спосіб позбавила чернівчан законно обраного

міського голови Миколи Федорука. Він наш колега народний депутат, він вам про це розкаже. Потім дерибанили місто і комунальну власність. Наприклад, подарували газогін вартістю більше 23 мільйонів гривень приватному підприємству «Чернівціоблгаз», бо його контролював газовий олігарх Фірташ і тодішній керівник «Укргазвидобування» Борисов. До речі, Генпрокуратура визнала членом злочинного угруповання Януковича самого Борисова. Нагадаю: нещодавно він був прописаний у квартирі Василя Продана, який став черговим секретарем.

Регіонали, які хочуть реваншу, знову йдуть у контрнаступ. Це перевороти в органах місцевого самоврядування, формування потужної мережі загальнонаціональних каналів, щоб транслювати ворожу пропаганду. За допомогою Кремля вони повним ходом розгортаються в наших тилах. Яке місто наступне в цьому списку? Якого обраного народом голову буде усунуто з посади десятком таких само запродавців? Які ще міста чекають цього? Львів? Київ?

До речі, разом з колишніми регіоналами в Чернівецькій міській раді дружно співпрацюють і голосують деякі представники фракцій демократичного табору, представлені в парламенті. У мене в руках частина звернень до Голови Верховної Ради та народних депутатів від чернівчан, які не хочуть миритися з тим, що нехтують їхніми головами, їхнім вибором. Люди вимагають розпуску міськради та призначення нових виборів голови міської ради і депутатів. Вони вимагають, щоб Чернівецьку міську раду звільнили від банди Фірташа. Чернівчани звертаються до українського парламенту як до єдиного органу законодавчої влади з проханням захистити не лише своє волевиявлення, а й місто та його мешканців від розкрадання майна.

У парламенті понад рік тому зареєстровано проект постанови про розпуск Чернівецької міської ради. Разом з чернівчанами ми вимагаємо поставити її на голосування та розпустити міську раду, яка насправді служить Фірташу та Медведчуку. Саме так має відреагувати єдиний орган законодавчої влади України на тихий реванш в одному окремо взятому обласному центрі. До речі, громада передала газету. Подивіться, це 29 запродавців, які зняли законно обраного міського голову Олексія Каспрука. Ми повинні відновити справедливість у Чернівцях. Перевибори в Чернівцях! Геть запродавців!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Маємо ще заяви від двох фракцій про оголошення перерви, яку вони просять замінити виступом народного депутата Олега Ляшка.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. Шановні українці! Шановні колеги народні депутати! Багато хто з вас, відпочиваючи під час літніх канікул, очевидно, не звернув уваги на вкрай важливе рішення Європейського суду з прав людини, який за позовом одного із громадян України визнав таким, що порушує права людини, мораторій на продаж земель сільськогосподарського призначення.

Рішення Європейського суду з прав людини – це фактично аргумент для влади, щоб почати розпродаж земель в Україні, про який вони говорять як про ринок землі. Для влади, міжнародних глитаїв і латифундистів українська земля – найбажаніший товар, який нині нічого не коштує, а для нас – це земля, полита кров'ю наших предків, яка повинна годувати український народ і прийдешні покоління українців.

Влада чи то через вимоги Міжнародного валютного фонду взамін чергового кредиту, чи використовуючи рішення Європейського суду з прав людини намагатиметься у будь-який спосіб протягти ринок землі. Що таке ринок землі для України? Це обезземелення селян. Я зустрівся влітку з десятками фермерів по всій країні. Жоден із них не сказав, що схвалює продаж землі, тому що люди не мають грошей, щоб її купити. Людей навмисне довели до зубожіння, позбавили обігових коштів, можливості отримати доступні кредити. Вони не те що землю купити не можуть, вони не мають грошей на пально-мастильні матеріали, імпортні хімдобрива. Україна – величезна європейська держава – замість того, щоб розвивати власну потужну хімічну промисловість, завозить імпортну бодягу із-за кордону, через що гинуть бджоли, худоба, травлять людей.

Команда Радикальної партії пропонує альтернативу політиці обезземелення селян, яку впроваджує влада. У березні 2017 року ми зареєстрували законопроект про внесення змін до Конституції, 186 народних депутатів підписалися за те, щоб основою аграрного устрою України було фермерське господарство, робити ставку на

одноосібника, фермера, малі сімейні ферми, а не на латифундистів і транснаціональні корпорації. Шість величезних земельних олігархів за минулий рік майже удвоє збільшили банк землі, яку за допомогою різних корупційних схем забрали в селян з єдиною метою: добитися запровадження ринку землі, щоб потім за копійки забрати її в людей і перепродати за мільярди.

Друга наша вимога до уряду – відновлення спецрежиму оподаткування ПДВ для селян. У бюджеті на цей рік передбачено більше 6 мільярдів гривень на підтримку сільгоспвиробників. Я не побачив жодного фермера чи селянина, який мав би цю підтримку. Усі ці гроші через корупційні схеми в ручному режимі спрямовують латифундистам. Повернення спецрежиму оподаткування ПДВ буде чесною підтримкою національного сільгоспвиробника і українських селян.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Маємо ще одну заяву про оголошення перерви від двох груп, яку вони готові замінити виступом народного депутата Шипка. Прошу.

ШИПКО А.Ф., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (одномандатний виборчий округ № 35, Дніпропетровська область, самовисуванець). Дніпропетровщина, міста Нікополь, Покров, Нікопольський район, виборчий округ № 35. Шановні колеги! У сьогоднішніх виступах, особливо колеги пана Кулініча, йшлося про будівництво доріг в Україні. Я розумію, що це питання, яке турбує кожного присутнього в залі. Ми разом зрушили його з місця – вперше в Україні прийняли закон про створення дорожнього фонду, вперше пересвідчилися, що уряд виділяє гроші на будівництво і розбудову доріг в Україні. Що ми бачимо? Що існують недобросовісні фірми, які за підтримки Антимонопольного комітету блокують проведення тендерів на будівництво доріг в Україні. Пів-України заблоковано.

Мені особисто болить, що є кошти на будівництво нікопольської дороги – «дороги життя», яка зв'язує 325 тисяч мешканців з обласним центром – містом Дніпром, де люди мають змогу отримати соціальні послуги, якісну медичну допомогу третього і четвертого рівнів, але вони не можуть туди доїхати, бо якась фірма заблокувала проведення тендерів. Пішла в Антимонопольний комітет, домовилася з паном

Терентьєвим – і все! Антимонопольний комітет підтримав – і що? Гроші є, строки минають, а дороги не будуються.

Шановні колеги, ми сьогодні маємо підтримку комітету, «Укр-автодору», до нас приєдналися депутати з різних політичних фракцій і груп. Ми реєструємо законопроект про внесення змін до деяких законів України щодо відповідальності недобросовісних підрядних організацій дорожньої галузі. Закликаю вас усіх його підтримати.

Звертаюся особисто до вас, шановний пане Андрію, з проханням внести цей законопроект на розгляд сесійного залу найближчими днями, щоб будівництво доріг в Україні відбувалося чесно, прозоро і зрозуміло для всіх – для населення, мешканців сіл, міст, для уряду і для нас, народних депутатів.

Дякую за увагу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, всі виступи народних депутатів та від фракцій завершено. Переходимо до розгляду питань порядку денного.

Я хочу зазначити, що сьогодні в нас на порядку денному стоїть важливий проект Постанови «Про проведення Всеукраїнської Естафети Єднання з нагоди 100-річчя проголошення Акта Злуки Української Народної Республіки і Західноукраїнської Народної Республіки», а також блок питань ратифікації. Апарат Верховної Ради підібрав їх таким чином, щоб знайти найбільш компромісні й об'єднуючі ратифікації. Прошу всіх налаштуватися на активну роботу.

Перше питання – проект постанови про проведення парламентських слухань, друге – проект постанови про проведення Всеукраїнської Естафети Єднання.

Колеги, переходимо до розгляду першого питання порядку денного. Це проект Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Освіта і наука для забезпечення збалансованого розвитку людського капіталу в Україні» ([№ 8598](#)). Прошу підтримати пропозицію про розгляд за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 125.

Рішення не прийнято.

Я ще раз поставлю на голосування, колеги.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд проекту Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Освіта і наука для забезпечення збалансованого розвитку людського капіталу в Україні» (№ 8598) за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 143.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування останній раз. Якщо не буде голосів, перейдемо до розгляду за повною процедурою.

Ставлю на голосування пропозицію розглянути проект Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Освіта і наука для забезпечення збалансованого розвитку людського капіталу в Україні» (№ 8598) за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 145.

Рішення не прийнято.

Деякі депутати не встигли проголосувати. Добре, я ще раз поставлю на голосування пропозицію про розгляд за скороченою процедурою проекту постанови № 8598. Прошу голосувати.

«За» – 152.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді першого заступника голови Комітету з питань науки і освіти Співаковського Олександра Володимировича. Будь ласка.

СПИВАКОВСЬКИЙ О.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ № 182, Херсонська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! Це саме той випадок, коли я за повну процедуру розгляду. Поясню. Зверніть увагу на слова в назві проекту постанови: «для забезпечення збалансованого розвитку людського капіталу».

Звертаюся до всіх. Ми повинні розглянути глибокі питання: чому молодь їде за кордон, чому в нас немає збалансованого розвитку людського капіталу? Прошу показати слайди.

Подивіться: за існуючою моделлю 51 відсоток державного замовлення спрямовано до трьох міст України. У нас що, Україна – це три міста? Якщо це не проблема, нехай так буде. Дивіться: 28 відсотків державного замовлення спрямовано до міста Києва. Це великий тренд,

це великий виклик для України. Якщо так далі буде, ми матимемо дуже велику проблему.

Покажіть, будь ласка, наступний слайд. Подивіться, яка ситуація щодо ЗНО по регіонах. Бачимо, що ми фактично формуємо неосвічену частину населення на півдні України: Запоріжжя, Херсонська, Миколаївська області та інші. До чого ми готуємо ці території? Розрив сягає 12-14 відсотків. Якщо ми збережемо такий тренд, то через 5-7 років матимемо велику проблему.

Наступне, шановні колеги. Подивіться, що відбувається з державним замовленням на вчителів: 112 вчителів фізики, 353 вчителя математики, 208 вчителів хімії на 16 тисяч шкіл України. Шановні колеги, якщо такий тренд зберігатиметься – це кінець. Навряд, щоб Україна взагалі мала якісь шанси на розвиток інноваційної економіки та щоб увійти до числа топ-країн. Тому ці парламентські слухання присвячені насамперед... Просто подивіться, на слайдах усе видно. Сьогодні в комітеті ми будемо обговорювати це питання. Шановні колеги, це не проблема персоніфікації, це проблема...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте, будь ласка, 2 хвилини.

СПВАКОВСЬКИЙ О.В. Шановні колеги, у 2014 році з прийняттям Закону «Про вищу освіту» ми, на жаль, запустили ці тренди. Якщо нас усіх це влаштовує, будь ласка, давайте скажемо, що Україна – це три міста, що Україні достатньо буде 112 вчителів фізики, 208 вчителів хімії, 353 вчителя математики. Ми розуміємо, що лише третина після отримання педагогічної освіти піде працювати в школу.

Що це робиться? Ми не повинні створювати модель України, в якій матимемо таку різницю між територіями. Ми повинні знайти чіткий інструмент формування державної політики, яка забезпечила б рівномірний розвиток усіх територій України. Якщо ні – матимемо великі ризики, бо неосвіченість – це відсутність імунної системи для спротиву проти зомбування.

Шановні колеги, перед Україною стоїть великий виклик. Ми повинні провести парламентські слухання, почути людей з інших міст, які розкажуть про те, що відбувається. Я бачу по своїй Херсонській області, де два роки тому взагалі лише 25,6 відсотка дітей залишилося

після закінчення школи. Якщо такий тренд зберігатиметься, ми матимемо великі проблеми.

Шановні колеги, такі парламентські слухання проходять вперше. Ми розглядаємо питання освіти і науки. На жаль, це не профіль нашого комітету. Ми не розглядаємо питання економіки, пенсійного забезпечення, соціальних питань. Але через освіту і науку ми спробуємо подивитися, що потрібно зробити, щоб збалансувати розвиток людського капіталу, зупинити міграцію дітей за кордон, збалансувати рівень освіченості між регіонами і забезпечити збалансований розвиток нашої України.

Шановні колеги, прошу проголосувати. Якщо ми проголосуємо, запрошую 5 грудня взяти участь у цих слуханнях, бо ми повинні зрозуміти, що сильна Україна...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершуйте. Будь ласка, 30 секунд.

СПВАКОВСЬКИЙ О.В. Я хочу подякувати вам і сподіваюся на чесну професійну дискусію задля того, щоб знайти інструменти розв'язання цієї проблеми.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прожу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Від «Народного фронту» – Величкович Микола Романович.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Прошу передати слово Тарасу Кременю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

КРЕМІНЬ Т.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Миколаїв. Шановні колеги, прошу вас підтримати проект постанови, який ми

підготували разом з нашим комітетом. На засіданні комітету ми підтримали його одногolosно, але хочу зупинитися на кількох важливих тезах.

Що насправді на сьогодні означає розвиток людського капіталу? Це не лише перерозподіл обсягів державного замовлення на підготовку спеціалістів у системі вищої освіти. Це збільшення фінансування з місцевих бюджетів на підготовку спеціалістів, які підуть працювати в українські школи Миколаївщини і Херсонщини, забезпечення закладів охорони здоров'я молодими спеціалістами, соціальної сфери – відповідними кваліфікованими кадрами, які не виїжджати-муть за кордон, а залишатимуться за місцем проживання, де вони потрібні в першу чергу.

Якщо говорити про глобальні речі, то це питання індексу розвитку людського капіталу. Щорічні доповіді на Всесвітньому економічному форумі у Давосі свідчать про те, що Україна має надзвичайно високий потенціал. Збільшується тривалість навчання протягом життя, але, на превеликий жаль, охорона здоров'я, інвестиції в науку і освіту, підтримка освітніх реформ усе-таки потребують відповідного коригування.

Дуже важливо все-таки провести ревізію системи національних університетів. Ми розпочали будувати нову українську школу. Нині існує велика проблема: як забезпечити необхідним рівнем якості освіти кожне українське село. Зрозумійте, що треба максимально попрацювати над проведенням цих слухань, щоб мати змогу поставити відповідні завдання і відповідно до концепції виконати їх до 2030 року.

Сподіваюся, що сесійний зал об'єднається і допоможе Україні перевантажити систему розвитку відродження людського капіталу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від Радикальної партії – Віктор Галасюк. Будь ласка.

ГАЛАСЮК В.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія Олега Ляшка. Шановні колеги, у сучасному світі

для будь-якої країни людський капітал найдорожчий. На жаль, нині Україна у прямому сенсі слова стрімко втрачає людський капітал. Учора міністр закордонних справ Клімкін заявив, що з України щороку емігрують близько 1 мільйона громадян. Уявіть собі, наша країна втрачає 1 мільйон на рік!

Раніше міністр соціальної політики Рева заявляв, що близько 8-9 мільйонів українців живуть і працюють за кордоном. По суті, більшість із них – заробітчани, які змушені залишати родини, аби заробити за кордоном кілька сотень євро, щоб годувати сім'ї. Це абсолютно неприпустимо в сучасному світі! Уявіть собі, заробітчани – це майже 50 відсотків економічно активного населення України. Це масштаб національної катастрофи.

Грошові перекази заробітчани формують майже 10 відсотків економіки країни. Такого немає майже у жодній країні світу із більш-менш пристойною економікою. Це ознака відсталості економічної політики і хибної економічної моделі. Абсолютно неприпустимо, що грошові перекази заробітчани у п'ять разів перевищують прямі іноземні інвестиції в країну. Це означає, що Україну зробили донором людей, сировини і грошей для інших промислово розвинутих економік.

Нам треба докорінно, радикально змінити економічну політику. Саме в цьому полягає важливість нового економічного курсу, нової економічної політики, проголошеної лідером Радикальної партії Олегом Ляшком. Це не просто слова, це конкретний план розвитку української економіки: дешевші кредити, податкові інвестиційні стимули для виробництва в країні, безкоштовне приєднання до інженерних мереж.

Зняти бар'єри на вхід в українську економіку означає вигризти нові ринки для українських виробників і усередині країни через «Купуй українське, плати українцям», і зовні через Експортно-кредитне агентство. Тоді Україна перестане бути донором для економік сусідніх держав, а стане потужним сучасним європейським гравцем на глобальній арені, де зберігатиметься та примножуватиметься людський капітал.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від «Батьківщини» – Соболев Сергій Владиславович передає слово Євтушку.

ЄВТУШОК С.М., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (одномандатний виборчий округ № 156, Рівненська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Фракція «Батьківщина» та її лідер, справді, підтримали всі законодавчі ініціативи, що стосувалися освітян. Я хочу сказати, що єдиною реформою, яку ми підтримали, була освітня реформа. Усі бажаючі мали можливість протягом останніх двох місяців побачити, як реформуються, оновлюються класи в рамках нової української школи.

Лідер «Батьківщини» Юлія Тимошенко і фракція роблять ставку на інтелект. Слова міністра Клімкіна про те, що з країни Порошенка виїжджає за кордон до 1 мільйона студентів, свідчать про те, що ситуація кричуща.

Можливо, не все так добре в нашій новій українській школі. Я заходив у класи, спілкувався з учителями, які вже зустріли першокласників. Немає підручників, але я впевнений, що за місяць-два-три підручники для учнів перших класів з'являться. Не може бути в державі такого, що, наприклад, премії співробітників «Нафтогаз України» становлять мільярдні суми гривень, а вчителі залишаються без 20 відсотків надбавки за престижність або класне керівництво.

Я можу сказати, що не лише в освітянській галузі є проблеми. Маємо звернути увагу на дошкільну освіту, вищі навчальні заклади. Наше завдання – підтримати проект постанови. Фракція «Батьківщина» підтримає його, аби відкрити дискусію, дати освітянам можливість висловитися щодо наболілого і сказати, що треба робити в стінах парламенту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Сергію.
Каплін Сергій Миколайович. Будь ласка.

КАПЛІН С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (одномандатний виборчий округ № 144, Полтавська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні народні депутати – «космонавти» Верховної Ради України! Ви взагалі про що тут говорите? У нас на сьогодні має бути три-чотири конкретних практичних пріоритети.

Перший – субсидія. Через прийняття ганебного бюджету на 2018 рік, через абсолютно антисоціальну, антинародну, антиконституційну політику країни 6 мільйонів наших співвітчизників ледве виживають, потребують підтримки, плеча уряду, коаліції та опозиції. Ще раз наголошую: не може бути опозиції по відношенню до України і простих людей. Середній рівень зарплати, частка фонду оплати праці в собівартості продукції, що виробляється в Україні, становить 6 відсотків. Такого немає ніде у світі. Навіть в окупанта, якого ми критикуємо, цей рівень становить 20 відсотків. Це використання рабської, батрацької праці простих українців.

Другий. Ми не маємо гідної пенсії. Невже ці люди не заробили гідної пенсії, побудувавши фабрики, заводи, подарувавши вам фабрики і заводи?

Третій. Я не розумію, чому риторика опозиції і коаліції така пафосна? Чому ви не займаєтеся конкретними справами? Чому ми говоримо сьогодні про новий курс і блокчейни, водночас покриваємо виро́дка-корупціонера Мамаю в Полтаві, обслуговуємо дерибан трьохмільярдного бюджету?

Я звертаюся до Юлії Володимирівни Тимошенко. Я щоранку звертатимуся з цієї трибуни. Заберіть свою фракцію з коаліції з Мамаєм, який публічно намагався дати хабар судді Гольник. Доведіть, що ви за новий курс, а не за якусь абсолютно міфічну нову піарну ідею. Оце і є новий курс, оце і є іспит, залік перед українським народом! Усе інше – нісенітниця, фігня! *(Шум у залі)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, зараз будуть два виступи від «Самопоміч» та «Опозиційного блоку», як я й обіцяв. Це означає, що за 5 хвилин відбудеться голосування. Звертаюся до всіх голів фракцій, секретаріату Верховної Ради: запросіть народних депутатів до залу. Після двох виступів перейдемо до прийняття рішення.

Олег Березюк. Будь ласка, 2 хвилини.

БЕРЕЗЮК О.Р., *член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»)*. Шановні колеги!

Саме в ці хвилини відбувається фізичне знущання над учнями, вчителями і батьками Лютовиської школи Самбірського району Львівської області. Підступно, без потреби, порушуючи масу законів, звільняють вчителів, насильно закривають добру школу. Знущаються над учнями, батьками і селом, яке захищає своє право мати школу, бо до інших шкіл немає дороги і немає потреби її закривати.

Уряд на чолі з Прем'єр-міністром, разом з міністром освіти, губернатором знущаються заради чого? Заради економії кількох тисяч гривень? Закрийте митницю. Закрийте витік сотень тисяч кубометрів газу за день в «Укрнафті» і заробіть гроші для держави. Не знущайтеся із шкіл! Не знущайтеся з людей, які плакають свою школу, вчать своїх дітей, люблять своїх учителів!

Я звертаюся до міністра освіти і науки України. Негайно, в цю хвилину, зверніть увагу на безпринципну поведінку Львівської обласної держадміністрації щодо школи в селі Лютовиській Самбірського району Львівської області. Припиніть переслідування тих, хто зберігає освіту в Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, зараз буде заключний виступ. Ще раз наголошую, що треба зайти до залу, за 2 хвилини переходимо до прийняття рішення. Прошу запросити всіх до залу. Голови фракцій, подивіться, кого немає, запросіть до залу.

Від «Опозиційного блоку» до слова запрошується Наталія Королевська. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні колеги! «Опозиційний блок» не підтримуватиме даний проект постанови. Наше рішення однозначне. Ми вважаємо, що освітню реформу треба відміняти. Не треба слухати і розповідати одне одному різні казки. Такого ще ніколи не було, щоб 1 вересня наші діти пішли до школи без підручників, щоб у багатьох школах не було парт, а батьки за кілька днів до початку навчання шукали парти, мили їх, фарбували. Ми такого ще не бачили, щоб в одних школах робили дуже дорогі ремонти, показували їх на всю

країну, а інші закривали. У школах «червоної зони», куди виділені мільярди гривень на відновлення Донбасу, всі ремонтні роботи проведені за рахунок благодійних організацій. У багатьох школах немає даху над головою, класів, їдалень, шкільного автобусу.

Цинізм полягає в тому, що на реформу були виділені мільярди гривень, ви обіцяли, що кожна нову українську школу відремонтують, а ми побачили, що все, на жаль, навпаки.

Перше. Ми звернулися до Конституційного Суду щодо визнання цієї реформи неконституційною. Реформу треба відмінити, а не агітувати за неї.

Друге. Ми вимагаємо збільшити дотації та насамперед підвищити заробітну плату вчителям.

Третє. Ми вимагаємо прийняти закони на підтримку дитинства та материнства, щоб матері бачили майбутнє у своїх дітях.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, обговорення завершено. Переходимо до прийняття рішення. Запрошую всіх зайти до залу, зайняти робочі місця. Нагадую: наступним розглядаємо проект Постанови «Про проведення Всеукраїнської Естафети Єднання з нагоди 100-річчя проголошення Акта Злуки Української Народної Республіки і Західноукраїнської Народної Республіки». Прошу всіх відповідально поставитися до голосувань і прийняття рішень. Прошу всіх зайняти робочі місця, підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування проект Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Освіта і наука для забезпечення збалансованого розвитку людського капіталу в Україні» (№ 8598). Прошу голосувати. Прошу підтримати. Підтримаймо освіту, підтримаймо комітет!

«За» – 197.

Рішення не прийнято.

Не встигли, я почекаю хвилину.

Покажіть по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 82, «Народний фронт» – 53, «Опозиційний блок» – 0, «Самопоміч» – 16, Радикальної партії Олега Ляшка – 12, «Батьківщина» – 10, «Воля народу» – 1, «Партія «Відродження» – 2.

Я поставлю на голосування пропозицію повернутися. Прошу всіх підтримати. Займіть, будь ласка, робочі місця. Мене попросили почекати 30 секунд (*Шум у залі*).

Наголошую: я поставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту постанови. Наступний проект постанови дуже важливий і символічний для нашого парламенту. Прошу голів фракцій запросити депутатів до залу, подивитися, кого немає. Першим буде голосування щодо повернення.

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до голосування проекту Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Освіта і наука для забезпечення збалансованого розвитку людського капіталу в Україні» (№ 8598). Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 205.

Рішення не прийнято.

Ще не повернулися. Колеги, я ще раз поставлю на голосування, якщо не буде голосів, доведеться відхилити проект постанови (*Шум у залі*). Я бачу, але подивіться, кого немає поруч, подзвоніть, покличте, особливо члени Комітету з питань науки і освіти.

Покажіть ще раз по фракціях і групах, щоб голови фракцій зорієнтувалися.

«Блок Петра Порошенка» – 85, «Народний фронт» – 57, «Опозиційний блок» – 0, «Самопоміч» – 16, Радикальної партії Олега Ляшка – 13, «Батьківщина» – 11, «Воля народу» – 1, «Партія «Відродження» – 2, позафракційні – 20.

Переходимо до голосування. Народні депутати зайшли, я ще раз ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Освіта і наука для забезпечення збалансованого розвитку людського капіталу в Україні» (№ 8598). Колеги, це просто парламентські слухання. Хто є в залі, підтримайте. Це ж парламентські слухання, підтримайте комітет. Це буде чесно і справедливо. Прошу повернутися до залу.

Прошу підтримати пропозицію повернутися до проекту постанови № 8598. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 213.

Рішення не прийнято.

Недостатньо голосів. Я третій раз поставлю на голосування. Я вважаю, що потенціал є, просто треба перевірити, кого немає, і запросити. Заходьте, будь ласка, до залу. Колеги, закликаю подивитися, кого немає, і запросити. Депутати заходять до залу. Прошу підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію... Добре, я почекаю 10 секунд. Колеги, треба просто розуміти, що потім будуть ваші законопроекти і так само не буде в залі депутатів, комусь буде байдуже до того, чий це законопроект. Якщо у вас не буде загальної поваги до комітету, до парламенту, одне до одного, солідарності, ми не зможемо ефективно працювати.

Прошу підтримати пропозицію повернутися до проекту Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Освіта і наука для забезпечення збалансованого розвитку людського капіталу в Україні» (№ 8598). Прошу проголосувати. Прошу підтримати. Кожен голос важливий. Голосуємо виважено і злагоджено.

«За» – 219.

Рішення не прийнято.

Не вистачило семи голосів. Потенціал високий (*Шум у залі*).

Добре, на прохання фракції я ще раз поставлю на голосування. Займіть, будь ласка, робочі місця. Я ще раз поставлю на голосування. Не виходьте з залу, навпаки, запросіть депутатів до залу. Колеги, прошу зайняти місця. Я поставлю на голосування. Нам бракує семи голосів. Важливо, щоб кожен уважно взяв участь у голосуванні і підтримав. Прошу членів комітету посприяти, щоб була загальна мобілізація.

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до проекту постанови № 8598. Прошу кожного уважно взяти участь у голосуванні і підтримати. Прошу проголосувати.

«За» – 214.

Рішення не прийнято.

Недостатньо голосів, колеги. Проект постанови відхилено.

Колеги, я поставлю на рейтингове голосування проект Постанови «Про проведення Всеукраїнської Естафети Єднання з нагоди 100-річчя проголошення Акта Злуки Української Народної Республіки і Західноукраїнської Народної Республіки». Прошу всіх відповідально взяти участь у голосуванні. Прошу всіх проголосувати. Прошу підтримати проект постанови [№ 8088](#). Це рейтингове голосування.

«За» – 210.

Рішення не прийнято.

Мені здається, що ми можемо починати розгляд. Я думаю, що буде мобілізація. Оскільки у нас залишилося півгодини до перерви, я прошу підтримати розгляд за скороченою процедурою. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 183.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді народного депутата України Литвина Володимира Михайловича. Будь ласка.

Прошу всіх до 12 години повернутися до залу. Об 11 годині 50 хвилин прошу всіх повернутися до залу.

Будь ласка, пане Володимире.

ЛИТВИН В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ № 65, Житомирська область, самовисуванець). Шановний Голово! Шановні народні депутати! Проект постанови є результатом спільної політичної позиції всіх (наголошую) депутатських фракцій і груп у Верховній Раді. Я лише коротко наведу такі історичні факти.

1 грудня 1918 року на залізничній станції Фастів було підписано Передвступний договір про Злуку Української Народної Республіки і Західноукраїнської Народної Республіки в єдину соборну державу.

3 січня 1919 року Українська Національна Рада проголосила у Станіславі підтвердження укладеного у Фастові договору і ратифікувала акт міждержавного об'єднання.

22 січня 1919 року в Києві на Софійській площі за участі зарубіжних делегацій, духовенства, представників громадськості було урочисто оголошено договір. Нині цей день у нашій державі відзначається як День Соборності України.

Водночас, шановні колеги, політичні події в Україні свідчать про те, що політики, особливо з початком політичних кампаній, говорять переважно про те, що розділяє, розсварює український народ, а не про те, що нас об'єднує і консолідує. Очевидно, ця законодавча ініціатива покликана продемонструвати єдність українського народу в разі, якщо Верховна Рада України прийме відповідне рішення.

Шановні колеги, я бачу, що це рішення не буде прийнято. Звісно, це буде удар по Верховній Раді, тим паче що це абсолютно не політичний документ. Це, якщо хочете, документ великого загальнодержавного, національного, демократичного змісту, який мав би продемонструвати, що попри всі розбіжності Україна єдина...

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України
СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Дайте можливість завершити. Будь ласка, 30 секунд.

ЛИТВИН В.М. Документ, який мав продемонструвати, що Україна повинна бути цілісною соборною державою з гордим ім'ям «Україна».

Прошу розглянути.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до співдоповіді заступника голови Комітету з питань культури і духовності народного депутата Віктора Єленського.

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! На засіданні Комітету з питань культури і духовності 4 квітня 2018 року було розглянуто даний проект постанови. Після досить палкої дискусії більшість членів комітету підтримала його з урахуванням величезної важливості цього питання як такого, що об'єднує українську спільноту і зміцнює нашу державність. Водночас варто зауважити, що текст проекту постанови потребує техніко-юридичного редагування. У зв'язку з цим комітет вносить пропозиції, які я прошу врахувати.

Перше. Назву проекту постанови викласти в такій редакції: «Про відзначення 100-річчя проголошення Акта Злуки Української Народної Республіки і Західноукраїнської Народної Республіки та проведення Всеукраїнської Естафети Єднання».

Друге. У преамбулі проекту постанови слова «враховуючи звернення Асоціації міст України від української громади» виключити.

Третє. Пункт 1 на початку речення доповнити словами і цифрами «У січні 2019 року».

Четверте. У пункті 3 слова «У рамках підготовки» замінити словами «У плані підготовки».

П'яте. Пункти 3, 4, 5, 6, 7, 8 на початку речень доповнити словом «Рекомендувати».

Шосте. У пункті 9 слово «Рекомендувати» замінити словом «Запропонувати».

Сьоме. Пункт 10 викласти в такій редакції: «10. Публічному акціонерному товариству «Укрпошта» видати серію поштових марок «Соборна Україна».

За результатами розгляду комітет рекомендує прийняти проект постанови за основу і в цілому з урахуванням пропозицій комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Переходимо до обговорення. Прошу народних депутатів підготуватися до виступів у обговоренні за скороченою процедурою: два – за, два – проти. Прошу записатися на виступи.

Запрошую до слова народного депутата Мосійчука від Радикальної партії.

МОСІЙЧУК І.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія Олега Ляшка. Безперечно, наша фракція підтримує цей проект постанови, адже слова «злука» і «соборність» є ключовими для Української держави і української державності. Водночас хочемо закликати колег народних депутатів, урядовців, українських політиків зробити аналіз української історії сторічної давнини. Можете сходити до кінотеатру (сьогодні

починається прем'єрний показ кінофільму «Таємний щоденник Симона Петлюри») і переконатися, як завдяки недолугим політикам конала Українська держава 100 років тому.

Для того щоб соборність не залишилася на словах, які політики використовують для піару перед виборами, пропонуємо здійснити реальні кроки, які зроблять Українську державу сильною. Наш лідер Олег Ляшко запропонував внести зміни до Конституції, якими передбачити ліквідацію посади Прем'єр-міністра, удвічі скоротити посади міністрів, до двохсот осіб – народних депутатів. Сильний парламент з контрольними функціями при сильному Президенті, який несе відповідальність за виконавчу владу! Саме за американською моделлю.

Ми переконані, що саме це врятує українську державність, дасть можливість навести залізний порядок, подолати хаос, бідність і зробити Україну, справді, українською самостійною соборною державою.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Крулька від фракції «Батьківщина».

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Безумовно, «Батьківщина» підтримає проект Постанови «Про проведення Всеукраїнської Естафети Єднання з нагоди 100-річчя проголошення Акта Злуки Української Народної Республіки і Західноукраїнської Народної Республіки», але я хочу нагадати про деякі історичні відтінки та тіні історичної давнини. У той момент, коли на Софійському майдані підписувався історичний документ про Акт Злуки, політики в Києві не могли домовитися про ключові питання розвитку Української держави. Одні казали, що Україні треба військо, інші казали, що військо треба розпустити. Одні казали, що потрібен союз з Європою, інші бігали до Москви.

Внаслідок цієї внутрішньої метушні Україна, підписавши правильні документи, втратила свою державність і незалежність. Прийшла армія Муравйова, яка складалася із 5 тисяч алкоголіків, матросів, які в бою добували собі одяг і чоботи, та захопила Україну, тому що не було єдності в душах і в серцях політиків, яким історія подарувала шанс почати будувати нову Українську державу.

Зараз я хочу сказати, що ми також перебуваємо на історичному етапі. Починається дуже складний, дуже брудний і цинічний сезон виборів. Дослухайтесь, шановні політики, присутні в цьому залі, до ініціативи, яку виголосила з цієї трибуни Юлія Тимошенко: підписати меморандум щодо тих питань, які не можуть бути предметом спекуляцій під час виборчої кампанії. Це наш курс на Європейський Союз і НАТО, членство в цих організаціях. Це визнання Росії агресором. Це питання, що стосуються українського війська.

Найголовніше, щоб через ці питання не чубилися українські політики. Тоді ми збережемо і посилимо Українську державу. Незалежно від того, хто стане наступним Президентом України (а ним стане Юлія Тимошенко), обов'язково має бути обрано курс на членство в ЄС і НАТО, на українську перемогу над російським окупантом.

За цей документ треба голосувати, пам'ятаючи при цьому складні уроки сторічної давнини. Тоді Україна, справді, переможе.

Слава Україні! (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧА. Запрошую до слова народного депутата Капліна.

КАПЛІН С.М. Соборність в Україні, як і в будь-якій країні світу, неможлива серед бідних, знедолених, соціально незахищених і покинутих владою напризволяще людей. У соборності як об'єднавчого державного інституту, об'єднавчої державної матерії повинно бути три опори: гідна зарплата, робочі місця, достойна пенсія. У соборності має бути виток, повага з боку держави, державних мужів до простої людини. Соборність, єдність, сильна незалежна суверенна держава, конкурентна держава з конкурентним гуманітарним сектором, економікою можлива лише за однієї виключної умови: коли кожен у парламенті, кожен в Адміністрації Президента, починаючи від найвищого поверху до найнижчого, кожен у будь-якій адміністрації на місцях щодня важко працюватиме, зшиваючи країну, стібком за стібком, вирішуючи конкретні питання.

Я вважаю, що український парламент учора, сьогодні, завтра мав би присвятити себе конкретним питанням соціального захисту, пошуку формули порятунку України та українців від злиденної зарплати й пенсії. Ці питання мають стояти саме на цьому порядку

денному, ми повинні працювати з ранку до пізньої ночі, як тоді, коли приймаємо бюджет, коли діляться десятки, сотні мільярдів гривень.

Я присвячую цій темі своє звернення, зокрема, до Кабінету Міністрів, Комітету з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення. Нині багато дітей переселенців не можуть вступити до українських вищих навчальних закладів, не можуть скласти ЗНО, бо виїхав учитель біології чи фізики. Вони їдуть навчатися в «ДНР» і «ЛНР». Почніть з конкретних питань. Україна починається із конкретних питань, нашої спільної професійної та змістовної консолідації.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Обговорення та виступи від депутатських фракцій завершено. Перед тим як перейти до прийняття рішення, запрошую до заключного виступу. Хто виступатиме? Увімкніть мікрофон народного депутата Литвина. З місця, будь ласка.

ЛИТВИН В.М. Шановні колеги! Я послухав виступи, патетику, пов'язану з виборами, а не зі змістом питання, і зрозумів, що позитивного рішення не буде. Я думаю, що буде правильним запропонувати Верховній Раді не ганьбитися – зняти це питання або перенести його розгляд.

Звертаюся до колег. Деякі переходять на крик. Маю сказати, що політик, який відчуває свою силу, говорить нормальним голосом, щоб його чули і до нього прислухалися. Не треба діяти за принципом: слабкі аргументи – підвищений голос. Я закликаю зосередитися на конкретних питаннях. Ви ж коаліція, то заслухайте уряд, прийміть відповідне рішення. До кого ви апелюєте?! За останні чотири роки угробили країну, а тепер впадаєте в патетику. Отямтеся, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧА. Перепрошую, пане Литвин, а ви підтримуєте редакцію, запропоновану комітетом? Скажіть, якщо можна.

ЛИТВИН В.М. Цілковито підтримую, але очевидно, що це чутливе в політичному вимірі питання, яке стосується не власне політичних настроїв у країні, а виходить далеко за межі країни. Я не

впевнений, що буде прийнято позитивне рішення, хоча є підписи всіх представників депутатських фракцій і груп. Це абсолютно аполітичний документ. Ми повинні говорити про те, що робить нас єдиними, що нас об'єднує, а послухавши всі виступи, я почув: якщо ми переможемо, то забезпечимо єдність українського народу. Та не буде вже кому, з ким і для кого забезпечувати!

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Народний депутат Єленський від комітету. Будь ласка, з місця.

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Я дуже радий, що всі підтримують проект постанови в редакції нашого комітету. Хочу ще раз наголосити, що націю єднає насамперед не мова, не територія, не політичний устрій, а бажання і прагнення людей бути разом, тому ми всі повинні проголосувати і підтримати проект постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

За кілька хвилин перейдемо до прийняття рішення. Я звертаюся до народних депутатів і голів фракцій: запросіть народних депутатів до залу для прийняття рішення. Це, справді, важливий проект постанови, тож людям буде незрозуміло, чому він не набрав достатньої кількості голосів. Зачекаємо кілька хвилин. Прошу повертатися до залу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Обговорення завершено. Прошу всіх голів фракцій подивитися, кого немає в залі, і запросити. Прошу секретаріат Верховної Ради України повідомити народних депутатів, що ми переходимо до прийняття рішення. Це ті голосування, про які запитають у всіх депутатів, зокрема і в мажоритарників, де вони були під час голосування, де вони були загалом під час роботи парламенту. Прошу всіх зайти до залу, покинути ложі, зайняти робочі місця. Подивіться, хто є у кулуарах, і запросіть до залу (*Шум у залі*).

Мене просять почекати 30 секунд. Я почекаю 30 секунд. Дайте сигнал через своїх зв'язкових, щоб усі прибули до залу для голосування. Заходьте, будь ласка, займайте робочі місця (*Шум у залі*).

Колеги, всі розуміють важливість відзначення дати Акта Злуки Української Народної Республіки і Західноукраїнської Народної Республіки. Я впевнений: у більшості з нас були родичі, які воювали за українську незалежність. Акт Злуки був важливим символічним актом. Україна, яка була розділена між двома імперіями, проголосила не лише свою самостійність, а й соборність. Самостійна соборна держава стала символом, на якому була відроджена і сучасна Українська держава. Прошу всіх максимально мобілізуватися для прийняття цього рішення.

Займіть, будь ласка, робочі місця (*Шум у залі*). Колеги, можемо переходити до голосування? Мене просили почекати. Подивіться в кулуарах. Усі на робочих місцях. Переходимо до прийняття рішення. Заходьте, будь ласка, займайте робочі місця (*Шум у залі*). Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію комітету прийняти проект Постанови «Про проведення Всеукраїнської Естафети Єднання з нагоди 100-річчя проголошення Акта Злуки Української Народної Республіки і Західноукраїнської Народної Республіки» (№ 8088) за основу і в цілому. Прошу проголосувати. Прошу підтримати. Кожен голос важливий. Уважно голосуємо. Прошу зал підтримати.

«За» – 217.

Рішення не прийнято.

Не вистачає кількох голосів. Ми дочекаємося. Запросіть депутатів до залу. Подивіться, кого немає, і запросіть.

Покажіть по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 82, «Народний фронт» – 61, «Опозиційний блок» – 1, «Самопоміч» – 17, Радикальної партії Олега Ляшка – 16, «Батьківщина» – 12, «Воля народу» – 2, «Партія «Відродження» – 2, позафракційні – 24.

Я поставлю на голосування пропозицію про повернення. Займайте, будь ласка, робочі місця. Нагадаю: я поставлю на голосування проект постанови з пропозиціями комітету. Перше голосування буде за повернення, потім – щодо прийняття проекту постанови. Колеги, займіть, будь ласка, робочі місця. Ви бачите, що кожен голос

важливий. Готові до голосування? Перше голосування – щодо повернення. Прошу кожного уважно голосувати.

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту Постанови «Про проведення Всеукраїнської Естафети Єднання з нагоди 100-річчя проголошення Акта Злуки Української Народної Республіки і Західноукраїнської Народної Республіки» (№ 8088). Прошу голосувати. Уважно, кожен голос важливий. Прошу підтримати (*Шум у залі*).

«За» – 228.

Рішення прийнято.

Повернулися.

Прошу всіх залишатися на місцях, підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування проект Постанови «Про проведення Всеукраїнської Естафети Єднання з нагоди 100-річчя проголошення Акта Злуки Української Народної Республіки і Західноукраїнської Народної Республіки» (№ 8088) з пропозиціями комітету щодо прийняття за основу і в цілому. Прошу проголосувати. Прошу підтримати. Підтримаймо Акт Злуки! Підтримаймо проект постанови! Колеги, голосуємо уважно, відповідально. Прошу підтримати.

«За» – 233.

Рішення прийнято.

Постанову прийнято.

Колеги, залишайтеся на місцях. Я хочу провести сигнальне голосування щодо ратифікацій, щоб не поставити їх під ризик.

Першим ставлю на рейтингове голосування проект Закону «Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Турецької Республіки про взаємне сприяння та захист інвестицій» ([№ 0183](#)). Колеги, в залі є голоси. Давайте проведемо рейтингове голосування щодо підтримки.

Прошу голосувати. Прошу підтримати.

«За» – 199.

Рішення не прийнято.

На жаль, 199 голосів. Наступним ставлю на рейтингове голосування проект Закону «Про ратифікацію Угоди між Україною та

Португальською Республікою про економічне співробітництво» ([№ 0187](#)). Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 192.

Рішення не прийнято.

Колеги, я поставлю на рейтингове голосування ще один проект Закону «Про ратифікацію Угоди між Україною та Швейцарською Конфедерацією про реадмісію осіб» ([№ 0192](#)). Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

«За» – 183.

Рішення не прийнято.

Рейтингове голосування продемонструвало, що ми не маємо потенціалу для ратифікацій, я не ставитиму їх під ризик.

Колеги, після обіду ми розпочнемо розгляд проекту Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Державна природоохоронна політика України: стан та перспективи розвитку».

Зачитаю оголошення, що надійшло до президії Верховної Ради України.

Відповідно до статті 60¹ Регламенту Верховної Ради України повідомляю про створення у Верховній Раді України восьмого скликання міжфракційного депутатського об'єднання «За мову». Головою цього об'єднання обрано народного депутата України Кривенка Віктора Миколайовича.

Колеги, відповідно до Регламенту я оголошую перерву на 30 хвилин. О 12 годині 30 хвилин прошу всіх повернутися до залу. Нагадую, що ми перейдемо до розгляду проекту постанови [№ 8624](#). Прошу Рибак Івана Петровича бути в залі о 12 годині 30 хвилин.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Час, відведений на перерву, вичерпано. Прошу всіх заходити до залу. Доповідач Рибак Іван Петрович присутній? Прошу колег по фракції допомогти знайти доповідача наступного проекту постанови Рибак Івана Петровича. Прошу всіх заходити до залу (*Шум у залі*).

Хочу повідомити, що до президії надійшли повідомлення. Перше – від Іщейкіна. Він просить зарахувати його голос за законопроект [№ 0192](#) у зв'язку з тим, що його картка не спрацювала. Друге – від Горбунова. Він також просить зарахувати його голос за законопроект № 0192 у зв'язку з тим, що його картка не спрацювала. Нагадаю, що ми не маємо права втручатися в систему «Рада», але можемо оголосити публічно позицію народного депутата щодо законопроекту (*Шум у залі*).

Колеги – члени Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи! Є хтось із членів комітету? (*Шум у залі*). Заключне питання порядку денного – проект Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Державна природоохоронна політика України: стан та перспективи розвитку».

Запрошую до доповіді представника Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи пана Дзюблика. Будь ласка.

ДЗЮБЛИК П.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ № 66, Житомирська область, політична партія «Народний фронт»). Дякую. Доброго дня, шановні колеги, шановний український народ! Виборчий округ № 66, Житомирщина. Не потрібно нікому розповідати про екологічні проблеми майже в кожному регіоні України, ми самі бачимо, яка ситуація із захистом лісів, озер тощо. Комітет пропонує провести 5 грудня 2018 року парламентські слухання на тему: «Державна природоохоронна політика України: стан та перспективи розвитку». Варто зазначити, що, на жаль, природоохоронна політика полягає в тому, що ми завжди розглядаємо природу як засіб збагачення, тобто використовуємо природу як ресурс, в результаті – нищимо її.

У Житомирській області триває будівництво Північного обходу за кошти Європейського банку реконструкції та розвитку. Для того щоб збудувати цю дорогу, треба знайти немало-небагато 3 мільйони кубометрів ґрунту для підсипки. Оскільки на території Житомирської області немає жодного законного кар'єра для видобутку корисних

копалин, ґрунт та пісок постачатимуть із не зовсім легальних кар'єрів, що завдає великої шкоди навколишньому середовищу. Ми повинні взяти це до уваги і прийняти єдиний документ, що показало б усій країні, в якому напрямі ми рухаємося щодо природоохоронного законодавства. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Зараз будуть виступи від фракцій. Прошу представників фракцій, які хочуть взяти участь в обговоренні, записатися на виступи.

Від фракції «Батьківщина» – Рябчин Олексій Михайлович. Будь ласка.

РЯБЧИН О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина», Донеччина. Колеги, питання екології та захисту довкілля дуже важливе. Ми розуміємо, що у воюючій країні, де є нагальніші питання, люди ставлять питання екології на нижчий щабель. Однак для держави питання якості життя, захисту довкілля і турботи про майбутнє покоління надважливі. Навіть під час війни ними не можна нехтувати.

Ми нині живемо за концепцією «повного світу», про що йдеться в доповіді Римського клубу. Якщо раніше ми жили за концепцією «порожнього світу», коли було дуже багато ресурсів, земельних угідь, усього, чим могла користуватися людина, то нині, коли нас майже 7 мільярдів, ми повинні жити по-іншому і вступати в інші взаємовідносини з природою. Інші взаємовідносини – це екосистемне партнерство. Якщо раніше людина боялася природи, природа панувала над людиною, то нині людина вважає себе хазяїном природи. Ми повинні стати з природою партнерами. І взаємовідносини повинні будуватися на партнерських засадах.

Велика проблема – зміна клімату. Нещодавно відбулися перші парламентські слухання на цю тему, був повний зал, на жаль, було небагато колег депутатів. Саме обмеженість ресурсів, екологічні проблеми, зміна клімату стосуватимуться кожного. Це найголовніші

виклики світу. За результатами соціологічних опитувань у розвинутих країнах, наприклад, у Сполучених Штатах Америки, перша проблема американців – глобальний тероризм, друга – зміна клімату і захист довкілля. Нас це також має стосуватися. Однак за слабкої влади існуватимуть проблеми видобутку бурштину, піску з Дніпра, вирубки Карпат. Якщо слабка центральна влада дозволить місцевим князькам в регіоні вирубувати ліси, спричиняючи екологічне лихо, стан довкілля буде поганий.

Скільки в нас проблем через нехтування сільськогосподарськими підприємствами екологічними стандартами. Однак це ж не інопланетяни прилітають і вирубують ліси, це ж не іноземці. Це українці. Регіональна влада це бачить, центральна влада це бачить. Треба провести парламентські слухання, щоб вирішити, як розв'язувати проблеми захисту довкілля. Саме цьому буде присвячена четверта платформа «Вироблення нової екосистеми життя людини» в новому курсі Юлії Володимирівни Тимошенко, який буде презентовано в листопаді.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Самопоміч» – Данченко Олександр Іванович.

Від «Блоку Петра Порошенка» – Сергій Каплін.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Капліна.

КАПЛІН С.М. Шановні колеги! Я, як, мабуть, усі співвітчизники, які дивляться телеканал «Рада», пригнічений, шокований відсутністю в залі народних депутатів, які мали б обговорювати цю надзвичайно актуальну і серйозну проблему. На жаль, дискусія зводиться до жартів з боку окремих фракцій коаліції, а наслідком екологічних проблем, відсутності стратегії, проектів відповідей на екологічні виклики є хвороби співвітчизників.

В Україні 1 мільйон онкохворих. Україна не має жодних медичних, методологічних рецептів, як відповідати на цей катастрофічний для простої людини виклик. В умовах бідності, знедолення простого українця, низьких доходів і відсутності уваги з боку держави жодна проста українська сім'я не може побороти цієї біди.

Ми звертаємося до Міністерства соціальної політики. Шановний пане міністре, проводячи відповідні слухання на комітетському рівні, пропонуємо, вимагаємо надати право на субсидію сім'ям онкохворих незалежно від місця прописки, заборгованостей. Зробіть абсолютно нормальний людський жест стосовно цих людей, які доживають останні місяці свого життя. Доведіть, що ви соціальна держава, що вас турбує ця людина. Візьміть на себе відповідальність за те, що за 27 років довели екологію в країні до такого стану, який призвів фактично до геноциду простих людей. Нуль відповіді. Лише усмішки, іронія, уникнення будь-яких розмов.

Коли я кажу, що завтра ці люди прийдуть під Міністерство соціальної політики, заступник міністра відповідає (я маю запис розмови): «Та хай приїжджають, «Укрзалізниця» потрібен виторг». Учора чорнобильці звільнили майданчик. Приходьте.

Як ви думаєте, що сталося б у нормальній цивілізованій країні з європейськими ідеалами з таким заступником міністра? Чи пішов би він у відставку? Жодної реакції Прем'єр-міністра, профільного віцепрем'єра, міністра соціальної політики.

Запрошую засоби масової інформації на засідання комітету сьогодні о 14.30. Ми обговоримо питання відставки міністра соціальної політики. Будемо боротися за очищення уряду від людей, які ненавидять простих людей, і будемо отримувати перемоги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракцій більше немає бажаючих виступити? Переходимо до виступів народних депутатів. Прошу записатися на виступи.

Сергій Каплін.

КАПЛІН С.М. На мою адресу лунає критика, бо я зараз виступатиму за простих людей, селян, робітників, за тих, хто тяжко працює, створює внутрішній валовий продукт, з якого платять зарплату народним депутатам. Світло в коридорах Верховної Ради України вдень не гасять. Кілька мільярдів гривень на абсолютно бездумну, безсистемну роботу витрачається з кишені простих людей. Так само Кабінет Міністрів України фінансує просту людину.

Я продовжу говорити тут від імені мільйонів простих людей. Андрію Володимировичу, я вважаю, що ми маємо продовжити

дискусію, яку ви розпочинали на засіданні Погоджувальної ради, щодо відповідальності народних депутатів за відвідування.

Онкохворим так потрібен 1 мільярд гривень, він потрібен місцевим радам для будівництва нових ФАПів, реконструкції лікарень, проведення повноцінної медичної реформи, а не профанації. На українські дороги потрібен 1 мільярд гривень, що проїдається фракціями в парламенті, які витрачають кошти на фінансування проросійських каналів *NewsOne*, «112» та інших, купують там політичну рекламу, розказують, як добре і краще живе простий українець, які у нього перспективи, яка запорука миру в майбутньому і які у нас потужні лідери, які приведуть до кращого світлого майбутнього нашу державу.

Я вважаю, що на сьогодні всі політичні сили мають категорично відмовитися брати гроші з кишені простих людей для організації цієї рекламної популістської профанації. Я вважаю, що ці кошти мають бути направлені для простого українського селянина, для простого українського школяра, для захисту наших кордонів, на розвиток реального сектору економіки. Ми маємо сьогодні суттєво скоротити видатки на утримання влади, ці надвидатки на утримання Верховної Ради України, де у залі знаходиться від сили 60-70 депутатів. Уявіть собі українську ферму, українське підприємство, де лише третина людей добровільно приходило б на роботу, причому систематично щомісяця отримували заробітну платню.

Так само ми повинні відкрити й інші важливі соціально значущі дискусії в нашій державі. Не може такого бути, щоб простий роботяга платив податок з доходу фізичних осіб у розмірі на рівні з прокурором, суддею, керівником «Нафтогазу», які отримують сотні тисяч гривень заробітної платні.

Порядок денний сесії цієї осені має бути однозначним. Він має бути соціальним, має бути спрямований виключно на захист інтересів простої людини, її пенсії, її роботи, створення нових робочих місць, боротьбу за права простих людей. Ось чим має займатися парламент у повному складі і реабілітуватися перед простими українцями за бездіяльність, за антиукраїнську діяльність парламенту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Закликаю всіх доповідачів виступати за темою проекту постанови, яку ми обговорюємо. Нагадаю, проект Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Державна природоохоронна політика України: стан та перспективи розвитку» (5 грудня 2018 року)».

Крулько Іван передає Рябчину слово для виступу. Будь ласка.

РЯБЧИН О.М. Дякую, шановний головуєчий. Я з вами повністю погоджуюсь, що треба виступати з теми питання, яке розглядається. Тема в нас звучить: стан природоохоронної діяльності. Однак в нас міністерство називається: Міністерство екології та природних ресурсів. Як правило, за часів минулої влади це міністерство бачилося як міністерство природних ресурсів, було видано велику кількість дозволів на надра, які розбазарювалися.

І, на жаль, чинна влада продовжує дивитися на довкілля як на ресурсний придаток. Верховна Рада прийняла велику кількість законопроектів, співавторами яких були я, мої колеги з комітету екології, з інших політичних сил. Зокрема, це закони «Про оцінку впливу на довкілля», «Про стратегічну екологічну оцінку», які зараз повинні впроваджуватися для того, щоб покращувати ситуацію на місцях.

Однак якщо подивимося на стан саме контролю над природними ресурсами, то побачимо просто жах. Подивіться на два дуже простих приклади. Державна компанія «Укргазвидобування» повинна нарощувати видобуток газу відповідно до програми «20/20», тобто нарощувати обсяги видобутку газу до 20 мільярдів кубічних метрів. На жаль, вона не може бути виконана, бо ліцензії на нові ділянки не виділяються державній компанії, вони виділяються поплічникам минулої влади, яка зараз дуже гарно прилаштувалась при нинішній владі. І ми бачимо, що і в Полтавській області, і в Харківській області, і в інших областях ліцензії передаються. Вони не вираються на аукціонах, за що не платиться відповідна рента і не платяться відповідні податки в державний бюджет, а це гроші, які потім мають йти на пенсії, на виплати вчителям тощо.

Ми бачимо таку саму ситуацію і з покладами літію. Це взагалі майбутнє України, майбутня галузь, яка пов'язана і з електромобілями, і, можливо, з батареями для мобільних телефонів, і зі створенням «зелених» робочих місць, і зі створенням великої кількості

індустрій. Так само в непрозорий спосіб за дуже сумнівними процедурами апробації ці надра були передані поплічникам чинної влади, які зараз, розуміючи, що в них залишилось усього півроку, поки чинний Президент буде при владі, намагаються якомога швидше привласнити ресурси. Але вони роблять це не для того, щоб будувати заводи, фабрики, створювати робочі місця, не для того вони забирають поклади газу, щоб видобувати більше газу, щоб населення отримувало український газ за нормальними зрозумілими цінами або продавати його за кордон і отримувати з цього прибутки для держави. Ні, вони грабують для того, щоб сісти на ці «сплячі» ліцензії, для того щоб завершити документальне оформлення, а потім перепродавати, чекаючи якихось міфічних закордонних інвесторів.

Знаючи природу закордонних інвестицій, я можу сказати, що нормальні інвестори до таких об'єктів не приходять. Приходять кіпрські офшорки-одноднівки, які не створюють доданої вартості і не покращують ситуацію в Україні.

Тому питання ресурсів має бути розглянуте Верховною Радою разом із питаннями природоохоронної діяльності, де є велика кількість проблем, починаючи з викидів у Маріуполі (проблема ніяк не вирішується), Запоріжжі, Нікополі, інших містах, закінчуючи вирубною лісів у Карпатах і видобутком бурштину на Поліссі. Мають бути прийняті відповідні рішення, в тому числі й кадрові.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Паламарчук Микола Петрович.

ПАЛАМАРЧУК М.П., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Прошу передати слово Юрію Солов'ю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Соловей.

СОЛОВЕЙ Ю.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий

округ № 89, Івано-Франківська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Виборчий округ № 89, Гуцульщина і Покуття. Шановний Андрію Володимировичу, я в першу чергу хочу до вас звернутися, бо сьогоднішня дискусія в черговий раз серйозно оголяє проблему в роботі українського парламенту. Ми імітуємо роботу в надії на те, що люди це сприймуть. Але мені здається, що українське суспільство сьогодні достатньо на іншому етапі свого розвитку, щоб цього не розуміти.

А ми не можемо досягти результатів розвитку України до того часу, поки в нас неефективна робота українського парламенту. І сьогодні в нас у порядку денному (я слухав вас і слухав Прем'єр-міністра) багато важливих питань: і ЦВК, і Виборчий кодекс, і бюджет. Але чомусь я не почув питань, які, власне, стосуються оптимізації роботи саме українського парламенту. В нас працювала Місія Кокса. Дуже непогані законопроекти були напрацьовані, я знаю, за вашим авторством. Дуже багато законопроектів прийнято вже в першому читанні. Давайте все-таки, можливо, хоч у парламенті цього скликання проведемо один день щодо регламентних питань, чітко розкриємо ті проблеми, які є в роботі українського парламенту, скажемо про них відверто і щиро. Бо інакше ми нічого не зробимо. Ми повинні це чітко розуміти.

І тому я звертаюсь до вас як до спікера. Давайте зробимо це в найближчий час... І нема проблем, якщо навіть у цих питаннях не досягається консенсусу. Давайте їх виносити на розгляд, щоб українське суспільство бачило, хто і як ставиться до таких питань. Бо я вважаю, що якщо ми хочемо досягти прогресу в розвитку нашої держави, прогресу в прийнятті законодавчих актів тощо, то без оптимізації роботи українського парламенту, без оголення тих проблемних питань, які є в роботі, без встановлення відповідальності за невідвідування парламенту, без зупинення законодавчого спау тощо прогресу в роботі Верховної Ради України, на жаль, не буде.

Тому звертаюся до вас, прошу все-таки знову порушити питання роботи Верховної Ради України, прийняти рішення і провести один день, спрямований виключно на оптимізацію роботи, Регламенту Верховної Ради, і все-таки хоча б трохи вийти на рішення, які дозволили б нам працювати ефективніше.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Оскільки було звернення, я відповім, бо це стосується нагальної проблеми. Ви, можливо, неуважно слухали. І на Погоджувальній раді, і виступаючи тут з високої трибуни, говорячи про плани на осінь, я зазначив як окремий блок питання реформи парламенту. І поміж них я зазначив, що йдеться про два законопроекти, які вже пройшли перше читання.

Йдеться про розподіл комітетів за принципом д'Онדה і кількість комітетів. Зараз я чекаю на рішення комітету, і ці питання найближчим часом будуть включені до порядку денного. Я назвав і питання створення ТСК як дієвого механізму контрольних функцій парламенту. До речі, я назвав також важливу ініціативу, яку планую зареєструвати і яка стосується ще однієї проблеми теперішнього парламенту, – законодавчого спаму. Моя ідея полягала в тому, щоб коли автор реєструє законопроект, під ним поставили свої підписи щонайменше 18 депутатів (склад найменшої фракції), щоб не використовувався законопроект як форма піару для одноденної появи на сайті. І я сподіваюся на підтримку тих ініціатив у залі.

І також хочу вам повідомити, що на дискусіях з головами фракцій ми детально обговорювали питання прийняття рішень у залі звичайною більшістю, що було б великою відповіддю на існуючі виклики. Але хочу зазначити і вказати на складність такого питання. У Конституції зазначено, що для прийняття закону в цілому необхідно 226 голосів. Тобто ідея полягала в тому, щоб у першому читанні можна було приймати звичайною більшістю. І я скажу, що під час попередньої розмови фактично жоден з голів фракцій цієї ідеї не підтримав з огляду на багато ризиків. До речі, один з ризиків у тому, що ми будемо мати велике накопичення законопроектів першого читання, а в другому читанні буде дуже важко приймати. І ці питання лишаються на моєму контролі.

Я вважаю, що це має бути загальною, спільною нашою амбіцією – максимально вдосконалити роботу Верховної Ради України. Я, до речі, нагадаю вам, що протягом багато років у середу взагалі не приймалися будь-які законопроекти. Робили такий заповідник і тераріум, коли вносили на розгляд так звані законопроекти ніби опозиції, які не мали шансів пройти. Зараз з боями, але ми приймаємо. Ми сьогодні прийняли важливу постанову. І це має стати традицією. І впродовж усіх цих років ми приймаємо рішення. І я докладаю максимальних

зусиль, але це неможливо зробити без консолідації зусиль всіх, без постійних розмов у фракціях, без переконування у фракціях своїх колег народних депутатів. Якщо буде необхідно, я знову застосовуватиму публічні заходи, публікуватиму в газеті «Голос України», хто відсутній. І, звичайно, я буду максимально організовувати роботу так, щоб ми виходили на позитивні рішення. Це просто відповідь і звернення до всіх, щоб ініціативи, які стосуються реформ парламенту, максимально були переосмислені й підтримані в залі.

Дякую.

Юрій Левченко, 3 хвилини, з трибуни. Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 223, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). «Свобода», виборчий округ № 223, місто Київ. Я хочу насамперед виступити щодо предмета проекту постанови, який зараз обговорюється і який називається: «Про проведення парламентських слухань на тему: «Державна природоохоронна політика України: стан та перспективи розвитку».

Але, враховуючи те, що окремі народні депутати і Голова Верховної Ради говорять також про так звану реформу парламенту, я хочу все-таки почати з цього питання і наголосити, що справжня реформа парламенту полягає насамперед у двох аспектах: по-перше, в тому, щоб у цьому парламенті була більшість народних депутатів, які представляють інтереси більшості українського народу, а не так, як зараз, коли 90 відсотків народних депутатів представляють інтереси 1 відсотка громадян України; по-друге, в тому, щоб після того, як нарешті з'явиться така більшість, все-таки виконувався Регламент Верховної Ради України. Наголошую, Регламент Верховної Ради України. От і вся реформа.

Якби виконувалися ці дві умови, тоді парламент попрацював би все ж як справжній представницький орган українського народу, а не як олігархічна пристосованська камарилья, як він зараз працює. Це щодо реформ парламенту.

Якщо говорити про цей проект постанови і про державну природоохоронну політику, стан та перспективи її розвитку, то я хотів би зараз насамперед виступити як мажоритарник, обраний по Шевченківському району міста Києва, округ № 223. На превеликий жаль, ми

бачимо протягом останніх років (але так було не тільки за нинішнього мера Кличка, а ще за його духовного наставника і друга Черновецького це починалося, а Кличко продовжує) тотальне знищення зелених зон у Києві, бачимо тотальне знищення скверів і парків.

Так, періодично відкриваються під фанфари після розкрадання десятків мільйонів грошей якісь реставровані парки. Але якщо дивитися на Київ загалом, то ми бачимо, як забудовується берег Дніпра другом Кличка народним депутатом Микитасем, який купив документи, назвав Дніпро річкою середньої важливості і знищує береги Дніпра.

Ми бачимо, як всюди по Києву рубаються сторічні дерева для того, щоб звести черговий ТРЦ чи черговий хмарочос. Таке відбувається, власне кажучи, по всьому Києву. І якби Верховна Рада була насправді представницькою, то вона б у рамках захисту екології, напевно, все-таки прийняла б рішення продовжити дію закону, який діяв колись, про мораторій на вирубку зелених насаджень столиці. Цей закон в історичному плані відносно нещодавно діяв. На жаль, у Верховній Раді сидять представники забудовної мафії... Прошу додати 20 секунд, будь ласка, як усім додавали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 30 секунд.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Дякую.

На превеликий жаль, у Верховній Раді натомість сидять представники забудовної мафії, які замість того щоб приймати такі закони, як про мораторій на вирубку зелених насаджень, приймають абсолютно жахливі зміни до Закону «Про регулювання містобудівної діяльності», прощтовхують абсолютно жахливі зміни до державних будівельних норм і таким чином продовжують знищення Києва й інших великих міст країни. Сподіваюся, що ви на ці слухання запросите справжніх екологів, а не ручних так званих експертів, які вам з цієї трибуни розкажуть, як треба захищати екологію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Арешонков Володимир Юрійович.

АРЕШОНКОВ В.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Виборчий округ № 64, Житомирщина. Шановний пане головуючий! Шановні колеги! Я теж приєднуюся до думок усіх, хто висловлював жаль з приводу того, що сьогодні нам з трьох надзвичайно важливих проектів постанов удалося прийняти тільки один, бо цей, про який ми говоримо зараз, швидше за все, шансів для прийняття не має, бо не вистачає елементарно голосів.

Тема настільки важлива, як і в першому проекті постанови, який стосувався питань освіти майбутньої молоді, підготовки спеціалістів з різних напрямів і галузей. Так от, теми настільки важливі, що я, безперечно, буду наполягати на тому, щоб ми розглянули ці два проекти постанов у той день, коли буде кворум у залі для прийняття рішень.

Стосовно державної політики у природоохоронній галузі, перспектив я вам скажу тільки одне: переважна більшість протестних акцій громадян, які відбувалися під Верховною Радою, була тією чи тією мірою пов'язана з негативним станом довкілля, з тим, що відбувається в державі в наших лісах, в наших річках, із станом повітря, тобто з питаннями екології, розвитку, майбутнього нашої країни. Наслідком такого стану є, мабуть, все-таки відсутність потужної державної політики в цьому напрямі.

Я теж міг би навести багато прикладів з рідної Житомирщини, де нині відбувається нищення цілих лісових масивів, в даному разі, скажемо, сосен, інших видів дерев у силу різних обставин, зокрема і природних, захворювань тощо. Я сьогодні, як і всі, висловлюю стурбованість з приводу того, що зникають не тільки малі річки. Подивіться, в якому стані Дніпро. Повністю впав рівень води, вода цвіте, заростає і таке інше.

Тому абсолютно праві ті експерти, які кажуть, що майбутні великі війни у світі, майбутні великі катаклізми будуть пов'язані саме з боротьбою за природні ресурси, в тому числі водні, лісові тощо. Тому, безперечно, потрібно провести повноцінні парламентські слухання на цю тему, на яких заслухати представників уряду. Потрібно наполягати на тому, щоб була прийнята чітка, прозора державна

стратегія у всіх напрямках. І, безперечно, потрібно не забувати про людей, бо і вчорашня акція чорнобильців під Верховною Радою, зокрема, пов'язана з тим, як ми неправильно поведимося з природою і до яких трагічних наслідків (я маю на увазі наслідки аварії на Чорнобильській АЕС) може призвести діяльність людей.

Тому, безперечно, я закликаю всіх наполягати на тому, щоб цей проект постанови було розглянуто в сесійній залі і прийнято.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Два заключних виступи – Галасюк і Рибак. І завершуємо обговорення.

Будь ласка, пане Вікторе, з трибуни. А потім заключний виступ – Іван Рибак. Будь ласка.

ГАЛАСЮК В.В. Радикальна партія Олега Ляшка. Державна економічна політика має бути спрямована на те, щоб підняти реальні доходи громадян країни і при цьому не знищити, а зберегти українську природу. На жаль, на сьогодні відбувається абсолютно протилежне. Україну штучно перетворили на сировинний додаток успішних промислово розвинутих економік, на донора талановитих інженерів і робочих рук для інших країн. Це абсолютно неприпустимо. Команда Радикальної партії пропонує кардинально іншу політику: збереження природних ресурсів, примноження природних ресурсів України і збагачення українського народу, а не купки людей, які заробляють на сировинному експорті.

Ви подивіться, що відбувається в ключових сферах. Ліс. Донедавна Україна була одним з найбільших постачальників лісу-кругляку в інші країни, передусім у країни Європи, де з нашого лісу руками наших співвітчизників українців, вимушених заробітчан, робиться готова продукція, яка коштує в 10 разів дорожче за ліс-кругляк. Я дуже дякую всім колегам у парламенті, які підтримали нашу з Олегом Ляшком і з командою Радикальної партії боротьбу за запровадження мораторію на експорт лісу-кругляку, який ми прийняли на 10 років, заборонивши вивезення необробленої деревини. Мораторій ефективно діє: більше ніж удвічі зросли інвестиції в галузь деревообробки; на 4 мільярди гривень щороку збільшився експорт готової переробленої

продукції; півмільярда гривень додаткових надходжень до бюджету; десятки тисяч робочих місць і десятки нових виробництв створено по всій Україні. Це приклад промислового розвитку, коли захищаються національні інтереси. Але ви знаєте, яка ганебна контрабанда лісу-кругляку, на жаль, відбувається незаконно, штучно послаблюючи дію мораторію. Ми порівняли дані української і європейської митниці і побачили, що 500 тисяч тонн українського лісу-кругляку вивозиться під виглядом дров.

Тому команда Радикальної партії на чолі з Олегом Ляшком ініціювала в парламенті закон про кримінальну відповідальність за контрабанду лісу-кругляку і заборону експорту дров з України, і я дякую вам за те, що ми його прийняли. Дуже прикро, що Президент України заветував заборону експорту дров. Цим по суті він допомагає контрабандистам грабувати Україну і робити українців бідними. Це категорично неприпустимо. Ми маємо проводити протилежну політику – політику захисту національних інтересів, політику економічного розвитку і збереження природного середовища.

Аналогічна ситуація в аграрному секторі. Подивіться, за останні сім років втричі зріс експорт зернових з України. Але просте запитання: чи стали українські селяни жити втричі краще? Відповідь: ні, ні і ще раз ні. Інфраструктура на селі зношена, застаріла, мінімальні інвестиції. Сировинні аграрні барони, які експортують сировину за кордон, процвітають.

Команда Радикальної партії внесла в парламент законопроект про аграрно-сировинний збір, яким пропонується, щоб кожен фермер одержував дотації у розмірі щонайменше 5 тисяч гривень на кожну корову, яку він тримає. Це реальна підтримка тваринництва, українського села, українських фермерів і аграріїв (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Заключний виступ – голова підкомітету Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Рибак Іван Петрович.

Будь ласка.

РИБАК І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та

ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ № 202, Чернівецька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Виборчий округ № 202, Чернівецька область. Техногенні катастрофи, страшні посухи, повені на Західній Україні 2008-2010 років – це наслідок недбалого ставлення до навколишнього середовища.

На жаль, сьогодні, в день, коли ми розглядаємо пропозицію екологічного комітету українського парламенту про проведення відповідних парламентських слухань щодо стану довкілля в Україні, ми маємо нову техногенну катастрофу на території України. Саме сьогодні вночі відбувся викид шкідливих речовин в атмосферне повітря на території, непідконтрольній українській владі, в Криму на «Кримському титані». Влада окупованого Криму не реагує на такі речі. На сьогодні екологічна інспекція виїхала до Херсона для проведення відповідних лабораторних досліджень щодо впливу техногенної аварії на території Херсонської області. Найближчим часом ми дізнаємося наслідки, але, на жаль, українську владу не допускають на територію Криму.

Подібні ситуації маємо на території окупованого Донбасу, де екологічні лиха щодня набирають все більших обертів. Але ні українську владу, ні представників екологічної інспекції, ні представників Міністерства екології та природних ресурсів України, ні міжнародних представників у мінській гуманітарній групі не допускають до шахт, які на сьогодні затоплені на Донбасі і достатньо серйозно впливають на навколишнє середовище не тільки Донецького регіону, а й усієї України.

Саме тому Комітетом з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи було прийнято рішення про внесення в порядку законодавчої ініціативи на розгляд Верховної Ради проекту Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Державна природоохоронна політика України: стан та перспективи розвитку» (5 грудня 2018 року)».

На жаль, пане Андрію, я не знаю, чи сьогодні парламент прийме відповідне рішення. Але я думаю, що навіть якщо ми сьогодні провалимо відповідне прийняття, позитивного рішення не буде, то найближчим часом наш комітет внесе такий проект постанови повторно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Іване, за те, що ви порушили дуже важливе питання, яке ми змогли обговорити з високої парламентської трибуни. І ви правильно зазначили, що якщо навіть зараз ми не підтримаємо, то легко можна буди перевнести проект постанови і в будь-який день прийняти рішення. І тому члени комітету можуть не вважати відхилення цього проекту постанови проблемою.

Ми завершили обговорення. Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування проект Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Державна природоохоронна політика України: стан та перспективи розвитку» (5 грудня 2018 року)» ([№ 8624](#)). Колеги, прошу підтримати екологічний комітет і підтримати проект постанови. Прошу зайняти робочі місця. Прошу голосувати. Прошу підтримати.

«За» – 130.

Рішення не прийнято.

Але, як ми і говорили із головою підкомітету паном Іваном, ви перевнесете проект постанови, і ми його зможемо розглянути. Зрештою, ми вже його обговорили за повною процедурою. Ми зможемо провести його обговорення за скороченою процедурою і підтримати.

Колеги, ми вичерпали сьогоднішній порядок денний. Хочу нагадати, що завтра дуже важливий блок питань національної безпеки і оборони. Зокрема, завтра ми плануємо, якщо буде рішення комітету, розглянути і зміни до статутів, якими передбачається військове вітання: «Слава Україні!». І ще один важливий момент, коли можна буде звертатися у військових званнях зверненням «пане», «пане полковнику», як в давній українській традиції. І тому я закликаю всіх завтра о 10 годині прибути до залу для продовження нашої роботи. А сьогодні бажаю всім успішної і плідної роботи в комітетах. Нам необхідно напрацювати багато законопроектів. Моє особливе звернення щодо порядку денного на всю сесію, щоб були доопрацьовані законопроекти.

Нагадую, що увечері відбудуться збори голів комітетів. Я в робочому порядку запрошую всіх голів комітетів на нараду голів комітетів для планування роботи на осінь.

Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошую закритим. Завтра о 10 годині чекаю всіх у залі.